

**Освітня програма  
Річицького ліцею  
на 2026-2027 навчальний рік**

**ПРОЄКТ**

|                                                                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| РОЗДІЛ 1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА                                                                                        | 5  |
| 1.1. Призначення Річицького ліцею та засоби його реалізації                                                          | 5  |
| 1.2. Нормативно-правове забезпечення                                                                                 | 7  |
| 1.3. Принципи реалізації освітньої програми:                                                                         | 9  |
| 1.4. Структура 2025/2026 навчального року                                                                            | 10 |
| 1.5. Особливості організації освітнього процесу                                                                      | 10 |
| 1.6. Форми організації освітнього процесу                                                                            | 13 |
| 1.7. Порядок поділу класів на групи                                                                                  | 15 |
| 1.8. Очікувані результати навчання здобувачів освіти основної і старшої школи                                        | 15 |
| 1.9. Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти                                              | 20 |
| РОЗДІЛ 2 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ                                                                          | 24 |
| 2.1. Загальні положення                                                                                              | 24 |
| 2.2. Загальний обсяг навчального навантаження                                                                        | 27 |
| 2.3. Навчальний план для 1-4-х класів                                                                                | 27 |
| 2.4. Перелік і пропонований зміст освітніх галузей початкової освіти                                                 | 29 |
| 2.5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти                                                                 | 30 |
| 2.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти                                                               | 31 |
| 2.7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою                                                    | 33 |
| РОЗДІЛ 3 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НУШ (5-9-мі КЛАСИ)                                                | 34 |
| 3.1. Загальні положення                                                                                              | 34 |
| 3.2. Загальний обсяг навчального навантаження                                                                        | 36 |
| 3.3. Річні навчальні плани для 5-9-х класів                                                                          | 37 |
| 3.4. Перелік модельних навчальних програм                                                                            | 46 |
| 3.5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти НУШ                                    | 47 |
| 3.6. Опис інструментарію оцінювання                                                                                  | 47 |
| 3.7. Критерії та шкала оцінювання                                                                                    | 54 |
| РОЗДІЛ 4 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (10-11-ті КЛАСИ) | 63 |
| 4.1. Загальні положення                                                                                              | 63 |
| 4.2. Загальний обсяг навчального навантаження                                                                        | 63 |

|                                                                                                                                          |                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| 4.3. Навчальний план для 10-11-х класів                                                                                                  | 63                     |
| 4.4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів, логічна послідовність їх вивчення.                     |                        |
| 4.5. Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості ОСВІТИ.                                | 67                     |
| 4.6. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти                                                         | 68                     |
| 4.7. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти                                                                                   | 68                     |
| РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ СІМЕЙНОГО (домашнього) НАВЧАННЯ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ                                                              | У ЛІЦЕЇ                |
| 68                                                                                                                                       |                        |
| РОЗДІЛ 6. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ |                        |
| 75                                                                                                                                       |                        |
| РОЗДІЛ 90                                                                                                                                | 7.ДОШКІЛЬНИЙ ПІДРОЗДІЛ |

## ВСТУП

Річицький ліцей Забродівської сільської ради розташований за адресою: 44133 Волинська область Ковельський район с. Річиця, вулиця Центральна, 20, e-mail: [ozerna.school@ukr.net](mailto:ozerna.school@ukr.net)

Засновник: Забродівська сільська рада. За Статутом **Річицький ліцей Забродівської сільської ради** є комунальним закладом освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття дошкільної, початкової, базової загальної середньої освіти та повної загальної середньої освіти. Декларація на провадження господарської діяльності № 007550/22 від 15.08.2022р. ( ліцензія на провадження освітньої діяльності на рівні дошкільної освіти, ліцензія на провадження освітньої діяльності на рівні повної загальної середньої освіти) за КВЕД:

- 85.10 Дошкільна освіта
- 85.20 Початкова освіта (1-4 класи) (початкова школа) – перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової школи;
- 85.31 Загальна середня освіта
- базова середня освіта (5-9 класи) – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти;
- профільна середня освіта (10-12 класи) – третій рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом профільної середньої освіти.

**Освітня програма Річицького ліцею** є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є Державні стандарти освіти відповідного рівня.

### **Освітня програма містить:**

- ✓ структуру програми;
- ✓ загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями, циклами;
- ✓ навчальні плани з визначенням переліком предметів та інтегрованих курсів й закріпленим за цими предметами/інтегрованими курсами тижневим навчальним навантаженням;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- ✓ перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- ✓ очікувані результати навчання учнів;
- ✓ перелік модельних навчальних програм та навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом Річицького ліцею;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ опис інструментарію оцінювання.

**Термін реалізації:** 2025/2026 навчальний рік

**Структура програми:**

**Розділ 1.** Пояснювальна записка

**Розділ 2.** Освітня програма початкової освіти

**Розділ 3.** Освітня програма базової середньої освіти НУШ (5-9-і класи)

**Розділ 4.** Освітня програма профільної середньої освіти III ступеня повної загальної середньої освіти (10-11-ті класи)

**Розділ 5.** Освітня програма дошкільного підрозділу ( молодша, середня і старша групи).

## **РОЗДІЛ 1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

### **1.1. Призначення Річицького ліцею та засоби його реалізації**

Річицький ліцей у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», власним Статутом, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Призначення Річицького ліцею полягає в наданні якісної повної загальної освіти здобувачам освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Організація здобуття освіти в Річицькому ліцеї здійснюється за формами, визначеними законодавством України та статутом ліцею: інституційна (очна (денна), застосування дистанційних форм), індивідуальна (педагогічний патронаж, домашня (сімейна), екстернат).

Згідно Статуту Річицького ліцею здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти та дошкільного підрозділу:

**I рівень** – початкова освіта, яка здобувається протягом чотирьох років та організовується за циклами:

- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання);

**II рівень** – базова середня освіта, яка здобувається протягом п'яти років та організовується за циклами:

- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 класи);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 класи);

**III рівень** – повна загальна середня освіта (профільна середня освіта), яка здобувається протягом двох років відповідно до нормативно встановлених строків запровадження (з вивченням української мови, історії, географії на профільному рівні).

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» **метою освітньої програми** є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання

впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм.

**Метою** Річицького ліцею є надання якісної сучасної освіти шляхом вільного творчого навчання відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави в період воєнного стану та післявоєнної відбудови.

#### **Цілі та завдання освітнього процесу ліцею:**

- Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту дошкільної, початкової, основної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, самовдосконалення та саморозвитку;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- розвивати в здобувачів освіти національну самосвідомість;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази ліцею

#### **Цінності ліцею:**

- ✓ Безпека та комфорт учнів.
- ✓ Здоров'я.
- ✓ Рівність.
- ✓ Довіра.
- ✓ Відповідальність.
- ✓ Верховенство права.
- ✓ Ефективна взаємодія.
- ✓ Командність.

#### **Пріоритетні напрямки роботи Річицького ліцею у 2026/2027 навчальному році:**

- організація безпечових умов підготовки закладу освіти до початку 2026-2027 навчального року в умовах воєнного стану;
- організація гнучкого і персоналізованого навчання в умовах воєнного стану;
- зміна ролі вчителя і парадигми наставництва в умовах воєнного стану;
- забезпечення якості освіти надання освітніх послуг в умовах воєнного стану;

- забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці в ЗО в умовах воєнного стану;
- інформаційна відкритість та доступність закладу освіти в умовах воєнного стану;
- запровадження принципу педагогіки партнерства;
- продовження формування в учнів ключових компетентностей, необхідних сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітній процес в Річицькому ліцеї є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід – спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та здобувачів освіти на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні;

Компетентнісний підхід – спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності здобувачів освіти, як ключові, загальнопредметні і предметні.

Діяльнісний підхід в освіті – спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Викладацька діяльність педагогів Річицького ліцею спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстерклас, вебінар тощо) й проводиться педагогічним працівником на основі відповідного трудового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У Річицькому ліцеї створені та функціонують: методичні осередки вчителів-предметників, методичний осередок класних керівників, асистентів учителів, вихователів дошкільного підрозділу, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСГО, програма КУРС Школа, ПАК АІКОМ.

## **1.2. Нормативно-правове забезпечення**

Організація освітньої діяльності в Річицькому ліцеї у 2026/2027 навчальному році здійснюватиметься відповідно до:

1. Закону України «Про освіту»;
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
3. Закону «Про дошкільну освіту»;
4. Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);

5. Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688);
6. Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;
7. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898;
8. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224;
9. Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160, із змінами від 15.02.2023 №165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2023 за №359/39415;
10. Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
11. Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджений наказом МОН від 07.08.2024 № 1112, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.08.2024 за № 1222/42567
12. Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів ЗЗСО»;
13. Наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
14. Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми ЗЗСО II ступеня»;
15. Наказу Міністерства освіти і науки України від 20 червня 2025 року N 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»);
16. Наказу Міністерства освіти і науки України від 18.08.2023 № 1014 «Про затвердження Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти перебування та України»;
17. Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
18. Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України, молоді та спорту України від 13.04.2011 року №329»;
19. Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;
20. Наказу МОН України від 13.07.2021 № 795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»;

21. Наказу МОН України від 27.12.2023 № 1575 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»;

22. Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;

23. Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

24. Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;

25. Наказу Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

26. Листа Міністерства освіти і науки України від 11.12.2024 № 1/23259-24 «Про розрахунок обсягу освітньої субвенції на 2025 рік» ;

27. Наказу МОН від 10 травня 2018 р. № 367 «Про затвердження порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;

28. Порядку переведення учнів(вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом МОН України від 14.07.2015 № 762;

29. Наказу МОН від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами)

### **1.3. Принципи реалізації освітньої програми:**

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;

- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури й дбайливого ставлення до довкілля.

#### **1.4. Структура 2026/2027 навчального року**

Відповідно до пункту 3 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань», триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня.

Під час дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», відповідно до пункту 2<sup>1</sup> Закону № 2315-IX від 19.06.2022 тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр – з 01 вересня по 24 грудня 2026 року,

II семестр – з 12 січня по 02 червня 2027 року.

Відповідно до пункту 4 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість канікул протягом навчального року не може бути менше 30 календарних днів.

Упродовж 2025/2026 навчального року для учнів Річицького ліцею будуть проводитись канікули:

- осінні – з 26 жовтня по 01 листопада 2026 року (9 днів);
- зимові – з 25 грудня 2026 року по 11 січня 2027 року (18 днів);
- весняні – з 22 березня по 28 березня 2027 року (9

днів).

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов, воєнної ситуації у регіоні можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Згідно зі статтею 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію для учнів 4, 9, 11 класів проводиться державна підсумкова атестація, форму і терміни якої Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА).

#### **1.5. Особливості організації освітнього процесу**

##### **Режим роботи Річицького ліцею**

Ліцей працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну з 8<sup>30</sup> до 16<sup>10</sup> і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором ліцею.

Відповідно до Закону України «Про освіту» тривалість уроку в 1 класі становить 35 хвилин, в 2-4 класах – 40 хвилин, в 5-11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: для учнів 1-4-х класів не

менше 15 хв., 5-11 класів – не менше 10 хв , великих - тривалістю по 20 хвилин (після другого і третього уроків).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом.

Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – середина травня 2025 року; для 9-х класів – перший календарний тиждень червня.

**Щодня о 9.00 год. проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України.**

**Факультативні заняття і курси за вибором** проводяться після основних занять із обов'язковою перервою за затвердженим розкладом.

У разі необхідності застосування технологій дистанційного навчання безперервна тривалість навчальних онлайн-занять протягом дня у синхронному форматі в Річицькому ліцеї відповідає нормам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205:

| Кількість навчальних занять на день | Тривалість навчальних онлайн-занять |           |           |           |               |
|-------------------------------------|-------------------------------------|-----------|-----------|-----------|---------------|
|                                     | 1-2 класи                           | 3-4 класи | 5-6 класи | 7-9 класи | 10-11 класи   |
| 2                                   | 30 хв.                              | 45 хв.    | 45 хв.    | 45 хв.    | -             |
| 3                                   | 20 хв.                              | 30 хв.    | 35 хв.    | 40 хв.    | <b>45 хв.</b> |
| 4                                   | -                                   | 20 хв.    | 25 хв.    | 30 хв.    | <b>35 хв.</b> |
| 5                                   | -                                   | -         | -         | 25 хв.    | <b>30 хв.</b> |
| 6                                   | -                                   | -         | -         | -         | <b>25 хв.</b> |

У Річицькому ліцеї створено **освітній осередок для викладання предмета «Захист України»**, який обладнано відповідно до вимог модельної навчальної програми. Осередок забезпечує **належні умови для проведення практичних і теоретичних занять**, а також демонстраційної та тренувальної діяльності.

Освітні послуги в межах реалізації програми «Захист України» надаються не лише учням **10-11 класів нашого ліцею**, а й здобувачам освіти **10-11 класів інших закладів загальної середньої освіти Забродівської територіальної громади**.

Діяльність освітнього осередку спрямована на:

- формування **національно-патріотичної свідомості учнів**;
- підготовку молоді до виконання **конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни**;
- набуття **базових військових знань, навичок домедичної допомоги, дій у надзвичайних ситуаціях**;
- розвиток **фізичної, психологічної стійкості та командної взаємодії**.

З огляду на **необхідність організації доїзду учнів із закладів-партнерів**, а також потребу в **максимальному врахуванні практичної складової програми**, передбачено:

- можливість проведення **здвоєних уроків з предмета «Захист України»**;
- організацію занять **за окремим розкладом дзвінків**, який погоджується адміністрацією ліцею;

- врахування логістичних умов та безпекових аспектів під час складання розкладу.

Заняття можуть проводитися у **співпраці з відповідними структурами**, зокрема:

- **військовим комісаріатом**, центрами територіальної оборони;
- **пожежно-рятувальними службами**, медичними установами;
- органами **місцевого самоврядування Забродівської ТГ** та партнерами освітнього процесу.

Такі підходи забезпечують **якісну підготовку здобувачів освіти до служби у Збройних силах України**, цивільного захисту, а також свідомого громадянства у демократичному суспільстві.

Заклад освіти забезпечує умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами, які можуть самостійно пересуватись.

Відповідно до «Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 09.08.2017 № 588 та інших нормативно-правових документів **організоване інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми у 1, 3, 4, 5, 8, 9-Б, 10-А класах** з метою реалізації прав дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізації та інтеграції в суспільство, залучення батьків до участі у освітньому процесі.

Освітня програма має корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами: індивідуальні програми розвитку кожної дитини, якими регламентується організація системної реабілітаційної роботи з учнями: розвиток мовлення; корекція розвитку; соціально-побутове орієнтування; ЛФК. Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом.

Для учня 9-А, який за станом здоров'я не може відвідувати освітній заклад, організоване індивідуальне навчання (**педагогічний патронаж**) згідно Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 р. №8 (зі змінами), на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, виданого комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Ратнівської районної ради, виписки ЛКК Ратнівської районної центральної лікарні. Складено індивідуальний навчальний план.

Згідно наказу по Річицькому ліцею для здійснення психолого – педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами створена команда психолого-педагогічного супроводу.

Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами в закладах освіти здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності).

Відповідно до наказу МОН від 28 березня 2022 р. № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні» зарахування здобувачів загальної середньої освіти, які вимушені були змінити місце навчання та/або проживання (перебування) і проживають (перебувають) в Україні чи за її межами, до закладу освіти відбувається за заявою (її сканованою копією чи фотокопією), що подається до закладу освіти одним з батьків, опікуном, іншим законним представником, родичем здобувача освіти або повнолітнім здобувачем освіти наочно, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб (за вибором заявника).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093). Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Крім уроків у Річицькому ліцеї проводяться позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

### **1.6. Форми організації освітнього процесу**

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, Інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основними формами організації освітнього процесу в Річицькому ліцеї є:

✓ **Колективна (групова) форма навчання:**

- очна (денна) форма;

✓ **Індивідуальна форма навчання:**

- екстернат;
- сімейна (домашня) форма;
- педагогічний патронаж.

**В основу організації освітнього процесу Річицького ліцею покладено такі типи уроків:**

✓ **Класичні (за дидактичною метою):**

1. Урок засвоєння нових знань
2. Урок формування та вдосконалення вмінь і навичок
3. Урок узагальнення й систематизації знань
4. Урок перевірки та корекції знань, умінь і навичок
5. Комбінований урок

✓ **Інноваційні (за форматом і підходом):**

1. Урок-дослідження (дослідницький, проєктний) - учні самостійно формують гіпотези, досліджують, презентують висновки.

2. Урок-кейс (кейс-метод) - побудований навколо аналізу конкретної ситуації або проблеми
3. Урок-проект - завершується створенням певного продукту або представленням результатів.
4. Інтегрований урок - об'єднує елементи кількох предметів
5. Урок-гейміфікація - використання ігрових технологій для залучення учнів (квести, вікторини, інтерактивні платформи тощо).
6. Урок-змагання / турнір / квест - мотивує учнів до активності через командну чи індивідуальну гру.
7. Урок з використанням ІКТ / цифрових інструментів - інтерактивні платформи (Kahoot, Wordwall, LearningApps), віртуальна реальність, цифрові лабораторії тощо.
8. Урок-флешмоб / урок-тренінг / урок-інсценізація - залучають учнів до активної участі через творчість або практичні дії.

✓ **Відповідно до Нової української школи:**

1. Урок, орієнтований на компетентності
2. Урок рефлексії / самооцінки
3. Урок-діалог
4. Урок в природному середовищі (на відкритому повітрі)

У першому циклі (1-2 класи) початкової освіти організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі з переважанням ігрових методів та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи).

У початковій школі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методики навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Пріоритетна роль в організації освітньої діяльності молодших школярів надається активним методам і формам, що ґрунтуються на демократичному стилі, сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи, творчості, розвивають уміння міркувати, аналізувати, ставити запитання, шукати власні відповіді, робити висновки. Ефективним є колективні, групові та індивідуальні творчі справи, використання проєктних, інтерактивних, інформаційно-комунікаційних технологій. Важливим є включення молодших школярів в активну пізнавальну, дослідницьку діяльність (оскільки об'єкти вивчення важливо сприймати безпосередньо), створення умов для самовираження, організації комунікативного спілкування, застосування в освітньому процесі елементів дискусії, що є ефективними засобами розвитку особистості, її громадянської позиції, формування в учнів цілісної картини світу.

В умовах компетентісно орієнтованого навчання посилюється увага до роботи з формування навичок самоорганізації і самонавчання, уміння виокремлювати серед потоку інформації ту, яка цікавить найбільше, яка потрібна для виконання певного навчального

завдання тощо. У зв'язку з цим зростає актуальність самоосвітньої діяльності учнів у позаурочний час.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикумах.

Навчально-практичне заняття в умовах дистанційного навчання здійснюється за допомогою віртуальних лабораторій та виконує функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуми також використовуються з метою реалізації функцій контролю за освітнім процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують про виконану роботу.

В освітньому процесі передбачені віртуальні екскурсії, що мають на меті показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державних стандартів та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Рішенням педагогічної ради (протоколи від 31.08.2023 №1 та від 29.12.2023 №06) визначено електронні освітні ресурси, за допомогою яких організовується освітній процес під час навчання з використанням технологій дистанційного навчання, а саме Google Meet, Zoom, Classroom тощо.

Такий вибір полегшує учасникам процес організації навчання та користування відповідними електронними ресурсами (перш за все, учнями). Водночас педагогічні працівники в межах академічної свободи обирають самостійно форми, методи і засоби навчання, а також визначають доцільність проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі.

### **1.7. Порядок поділу класів на групи**

При вивченні окремих предметів у Річицькому ліцеї відповідно до додатку 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за №229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти від 09.10.2002 № 572, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 17.08.2012 № 921, наказом Міністерства освіти і науки від 08.04.2016 № 401, класи діляться на групи:

- при вивченні іноземної мови, української мови у 5-11-х класах за умови більше 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі;
- при проведенні уроків трудового навчання /технологій у 5-9 класах за умови 25 учнів та 10-11 класах за умови більше 27 учнів;

- при проведенні уроків з фізичної культури у 10-11-му класах (окремо для хлопців і дівчат), за умови більше 27 учнів у класі, але не менше 8 учнів у групі;
- при проведенні уроків Захисту України у 10-11 класах без гендерного поділу по 8-15 учнів.

### 1.8. Очікувані результати навчання здобувачів освіти основної і старшої школи

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі:

| №<br>з/п | Ключові<br>компетентності                                  | Компоненти                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1        | Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами | <p><b>Уміння:</b> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><b>Ставлення:</b> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p> |

|   |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 | Спілкування іноземними мовами                             | <p><b>Уміння:</b> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p><b>Ставлення:</b> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p> |
| 3 | Математична компетентність                                | <p><b>Уміння:</b> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 4 | Основні компетентності у природничих науках і технологіях | <p><b>Уміння:</b> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|   |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5 | Інформаційно-цифрова компетентність | <p><b>Уміння:</b> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><b>Ставлення:</b> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>                                                                                                                                                           |
| 6 | Уміння вчитися впродовж життя       | <p><b>Уміння:</b> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> моделювання власної освітньої траєкторії.</p> |
| 7 | Ініціативність і підприємливість    | <p><b>Уміння:</b> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію,</p> <p>дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><b>Ставлення:</b> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>                     |

|    |                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8  | Соціальна громадянська компетентності і        | <p><b>Уміння:</b> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><b>Ставлення:</b> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання соціального змісту.</p> |
| 9  | Обізнаність і самовираження у сфері культури у | <p><b>Уміння:</b> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><b>Ставлення:</b> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 10 | Екологічна грамотність і здорове життя         | <p><b>Уміння:</b> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>                                                            |

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні освітнього середовища.

Наскрізнi лiнii є соцiально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрiзних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрiзних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрiзними темами рiзна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрiзною темою; - предмети за вибором; роботу в проєктах; - позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

**Наскрізнi вмiння** формуються на всiх iнтегрованих курсах або предметах. Вони є спiльними для всiх компетентностей.

Перелік наскрiзних умiнь:

- читати з розумінням,
- висловлювати власну думку усно і письмово,
- критично та системно мислити,
- діяти творчо,
- виявляти ініціативність,
- здатність логічно обґрунтувати позицію,
- конструктивно керувати емоціями,
- оцінювати ризики,
- приймати рішення, • розв'язувати проблеми.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й за можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістовоінформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

### **1.9. Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти**

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Річицькому ліцеї у 2025/2026 навчальному році складається з наступних компонентів:

1. Освітній процес забезпечують 4 педагоги у початковій школі (1 – спеціаліст I категорії, 3 - вищої категорії. 1 педагог має звання «старший учитель»). 31 учитель базової

та профільної школи (за категоріями: 6 - спеціаліст, 4 - II категорія, 14 - I категорія, 7 - вища категорія. Мають звання «старший учитель» - 2 педагоги.

2. **Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності** в Річицькому ліцеї — це система організаційних, змістових і ресурсних компонентів, що забезпечують ефективну реалізацію освітніх програм відповідно до державних стандартів: 14316 примірників підручників, 6114 примірників художньої літератури, 8202 – підручники та довідкової літератури для здобувачів освіти.

3. **Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності Річицькому ліцеї**— це сукупність ресурсів, засобів і умов, необхідних для організації якісного, безпечного та сучасного освітнього процесу.

МТЗ освітньої діяльності Річицького ліцею включає:

***Навчальні приміщення:***

- Кабінети для вивчення навчальних предметів ( 1 кабінет української мови, 1 - іноземної мови (англійської), 1 - математики, 1 - біології, 1 - фізики, 1 - хімії, 2 – інформатики, 1- комбінована майстерня, 1 – географії, 1 – історії, 2 – Захисту України. 1- музичний кабінет, 2 класних кімнати;
- 4 кабінети початкових класи – з відповідними зонами для навчання, відпочинку, ігор.
- 1 спортивна зала, обладнана інвентарем.
- Ресурсна кімната.
- Логопедичний кабінет.
- Кабінет практичного психолога.
- Бібліотека – з доступом до друкованих та електронних ресурсів.
- Клас безпеки
- Педагога- організатора.

***/ Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ):***

- Всього 36 ноутбуків: для педагогів -26, (з них не працюють -5),
- для учнів -10 шт. ноутбуків (Linux ). 9 комп'ютерів, (з них не працює 3), ноутбуки для класу ЗУ - 11 для учнів, 2- для вчителів.
- 2 проектори, 3 інтерактивні дошки; 4 інтерактивних панелі;
- 8 принтерів, 4 БФП, 2 сканери, 4 ламінатори, 8 телевізорів, 2 телевізори в дитсадку, 5 точок Wi-Fi у навчальних приміщеннях.
- Програмне забезпечення для підтримки освітнього процесу (операційні системи Windows та Linux, Мозабук, освітня платформа «Нові знання »).
- ***Обладнання та засоби навчання:***
- Навчальні стенди, моделі, таблиці, макети, муляжі.
- Набори для експериментів і лабораторних робіт з фізики, хімії, біології.
- Інструменти для музичного, художнього й фізичного розвитку.
- Навчальні матеріали та посібники, зокрема дидактичні і роздаткові засоби.
- Освітні ігри та набори LEGO (в НУШ).

***Меблеве забезпечення:***

- Регульовані парти та стільці відповідно до зросту учнів.
- Меблі для учнівських кабінетів, учительської, кабінетів адміністрації, кабінету медсестри, їдальні, м'які диванчики для рекреаційних зон.

**Безпечне середовище:**

- Первинні засоби пожежогасіння, 24 вогнегасники.
- Система екстреного реагування ( тривожна кнопка).
- Освітлення, вентиляція, дотримання санітарно-гігієнічних норм.
- Медичний кабінет із базовим обладнанням і аптечками.

**Спортивне та фізкультурне обладнання:**

- 1 спортивна зала;
- 2 смуги перешкод;
- 3 локації для спортивних майданчиків,;
- 1 футбольне поле;
- 2 волейбольних майданчики.
- Обладнання для занять фізичною культурою: м'ячі, скакалки, гімнастичні лави, тренажери, обручі, дуги для підлізання, бар'єри для стрибків, кільця, гімнастичні мати, гімнастичні палиці , фішки, конуси тощо.
- Засоби для проведення рухливих ігор, спортивних змагань.
- **Їдальня та харчоблок:**
- Столи, лавки, кухонне обладнання, холодильники, бойлери.
- Засоби обліку харчування, меню та відповідність санітарним вимогам.

**Інші допоміжні приміщення**

- Санвузли, душові кімнати, кімната гігієни дівчини, кімната для МГН, 1 технічна кімната.
- Два укриття місткістю 300+100 осіб.

4. **Якість проведення навчальних занять** у Річицькому ліцеї відповідно до вимог Державного стандарту, принципів НУШ, рекомендацій ДСЯО та кращих педагогічних практик визначається наступними критеріями:

**1. Відповідність навчального заняття навчальній програмі**

- Заняття проводиться згідно з календарно-тематичним плануванням.
- Мета й завдання уроку узгоджуються з очікуваними результатами навчання.
- Зміст відповідає віковим особливостям і рівню підготовки учнів.

**2. Чітка структура уроку**

- Урок має логічну послідовність (мотивація → постановка мети → вивчення нового матеріалу → закріплення → підсумки → рефлексія).
- Використовуються різноманітні методи і прийоми навчання.
- Забезпечено ефективне управління часом.

**3. Активність і включення учнів у навчання**

- Створено умови для активної участі всіх учнів.
- Залучення учнів до постановки цілей і самооцінювання.
- Використання групової, парної та індивідуальної роботи.

**4. Використання сучасних освітніх технологій**

- Застосування ІКТ, візуалізація навчального матеріалу.
- Використання інтерактивних методів, STEM, проектного або проблемного навчання.
- Цифрові інструменти для зворотного зв'язку.

**5. Формування ключових компетентностей**

- Розвиток критичного мислення, комунікації, співпраці.
- Формування навичок навчання впродовж життя.
- Інтеграція міжпредметних зв'язків.

## **6. Диференціація та індивідуалізація навчання**

- Врахування рівня знань і потреб учнів.
- Надання індивідуальних завдань.
- Підтримка учнів із ООП.

## **7. Психологічний комфорт та мотивація учнів**

- Позитивна атмосфера, доброзичливий мікроклімат.
- Повага до думки учнів, безпечне освітнє середовище.
- Стимулювання внутрішньої мотивації до навчання.

## **8. Ефективність оцінювання**

- Використання формувального оцінювання: чіткі критерії, зворотний зв'язок, рефлексія.
- Об'єктивність та відкритість оцінювання.
- Залучення учнів до взаємо- та самооцінювання.

## **9. Результативність навчального заняття**

- Досягнення поставленої мети уроку.
- Демонстрація учнями знань, умінь і компетентностей.
- Рефлексія результатів діяльності.

5. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

**Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)** — це систематичний процес збору, аналізу та використання інформації про рівень сформованості в учнів ключових та предметних компетентностей, визначених Державним стандартом освіти. Моніторинг — не контроль у класичному розумінні, а інструмент підтримки і розвитку, що дозволяє бачити прогрес кожної дитини та вдосконалювати освітній процес відповідно до потреб учнів.

**Сутність моніторингу** полягає у:

- Виявленні рівня навчальних досягнень — наскільки учні досягають очікуваних результатів навчання у відповідності до програмних вимог.
- Аналізі динаміки розвитку компетентностей — відстеження змін у знаннях, уміннях, навичках та ціннісних орієнтирах учнів.
- Визначенні сильних і слабких сторін освітнього процесу.
- Обґрунтуванні управлінських рішень щодо удосконалення навчання.
- Забезпеченні прозорості та підзвітності у сфері якості освіти.

**Основні завдання моніторингу:**

- Визначити, наскільки учні оволоділи компетентностями (ключовими та предметними).
- Зібрати об'єктивні дані про ефективність освітнього процесу.
- Надати учням і вчителям зворотний зв'язок.
- Використовувати результати для корекції навчальних стратегій, змісту та підходів.

**Що саме моніториться:**

- Знання (інформаційна складова).
- Уміння і навички (практична складова).
- Ціннісні орієнтації (мотиваційна й поведінкова складова).
- Здатність застосовувати знання в життєвих ситуаціях (компетентнісний підхід).

**Інструменти моніторингу** включають:

- тестування;
- діагностичні контрольні роботи;
- проекти, портфоліо;
- спостереження;
- анкетування, самооцінювання, рефлексія;
- аналітика результатів підсумкового оцінювання.

**Основними завданнями** системи внутрішнього забезпечення якості освіти у Річицькому ліцеї є:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ліцею;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

## РОЗДІЛ 2 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

### 2.1. Загальні положення

**Початкова освіта** – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

**Метою початкової освіти** є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Реалізація мети початкової освіти в Річицькому ліцеї ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- **визнання унікальності та обдарованості кожної дитини**, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборобою будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- **цінність дитинства**, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- **радість пізнання**, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проектної діяльності;
- **розвиток вільної особистості** шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- **міцне здоров'я та добробут**, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;
- **забезпечення безпеки** у результаті створення атмосфери довіри і взаємоповаги, перетворення закладу освіти на безпечне місце, де запобігають насильству і цькуванню, надають необхідну підтримку;
- **утвердження людської гідності** шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- **плекання любові до рідного краю та української культури**, шанобливе ставлення до Української держави;
- **формування активної громадянської позиції**, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження навколишнього світу.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи (адаптаційно-ігровий) і 3–4 класи (основний – поглиблення знань та навичок, отриманих в першому циклі), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-4-х класів школи I ступеня Річицького ліцею (початкова освіта) розроблена відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р), Державного стандарту

початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) (у 1-4 класах), **на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.**, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

Освітня програма визначає:

- деталізований опис компетентностей учнів;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- деталізований опис інструментарію формувального (поточного) оцінювання;
- перелік і пропонований зміст освітніх галузей;
- логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах;
- **очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми під керівництвом Савченко О.Я. з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти згідно з Державним стандартом початкової освіти і змінами до нього.**

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних

ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі наскрізні вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне

мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

## **2.2. Загальний обсяг навчального навантаження**

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів Річицького ліцею у 2026-2027 навчальному році становить 3500 годин /навчальний рік:

- для учнів 1 класу - 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2 класу - 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3 класу - 910 годин/навчальний рік
- для учнів 4 класу - 910 годин/навчальний рік;

У Річицькому ліцеї використовується типовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з української мовою навчання.

ОП зорієнтована на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

На основі ОП Річицький ліцей складає на навчальний рік річний навчальний план з конкретизацією варіативного складника, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантного, так і варіативного складників, які в обов'язковому порядку фінансуються за рахунок субвенції.

У 1-4-х класах початкової освіти здійснюватиметься поділ класів на групи при навчанні окремих предметів (інформатики) - відповідно до чинних нормативів: наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517, листа МОНУ від 18.05.2018 № 1/9-322 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти», затвердженого постановами Кабінету Міністрів України №87 від 21 лютого 2018 р., №688 від 24 липня 2019 р.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин в офлайн-режимі відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205). В умовах застосування технологій дистанційного навчання ліцей дотримується норм Санітарного регламенту, зазначених в Пояснювальній записці даної Освітньої програми.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» і змінами до нього години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

## **2.3. Навчальний план для 1-4-х класів**

На основі освітньої програми для учнів 1-4-х складається та затверджується річний навчальний план (*Додаток 1, таблиця 3*), що конкретизує організацію освітнього процесу.

Таблиця 1

| Навчальний план для 1-4 класів Річицького ліцею на 2026-2027 н.р.      |                                                                                                                                            |                            |           |           |           |           |
|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Назва освітньої галузі                                                 | Навчальний предмет / інтегрований курс                                                                                                     | Кількість годин на тиждень |           |           |           |           |
|                                                                        |                                                                                                                                            | 1 кл.                      | 2 кл.     | 3 кл.     | 4 кл.     | Разом     |
|                                                                        | <i>Інваріантний складник</i>                                                                                                               |                            |           |           |           |           |
| <b>Мовно-літературна</b>                                               | Інтегрований курс "Українська мова. Навчання грамоти."                                                                                     | 7                          |           |           |           | 7         |
|                                                                        | Літературне читання                                                                                                                        |                            | 3,5       | 3,5       | 3,5       | 10,5      |
|                                                                        | Українська мова.                                                                                                                           |                            | 3,5       | 3,5       | 3,5       | 10,5      |
|                                                                        | Англійська мова                                                                                                                            | 2                          | 3         | 3         | 3         | 11        |
| <b>Математична</b>                                                     | Математика                                                                                                                                 | 4                          | 4         | 5         | 5         | 18        |
| <b>Природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбереж.</b> | Я досліджую світ                                                                                                                           | 3                          | 3         | 3         | 3         | 12        |
| <b>Технологічна</b>                                                    | Дизайн і технології                                                                                                                        | 1                          | 1         | 1         | 1         | 4         |
| <b>Інформатична</b>                                                    | Інформатика                                                                                                                                |                            | 1         | 1         | 1         | 3         |
| <b>Мистецька</b>                                                       | Образотворче мист.                                                                                                                         | 1                          | 1         | 1         | 1         | 4         |
|                                                                        | Музичне мистецтво                                                                                                                          | 1                          | 1         | 1         | 1         | 4         |
| <b>Фізкультурна</b>                                                    | Фізична культура                                                                                                                           | 3                          | 3         | 3         | 3         | 12        |
| <b>Усього</b>                                                          |                                                                                                                                            | <b>22</b>                  | <b>24</b> | <b>25</b> | <b>25</b> | <b>96</b> |
|                                                                        | Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, індивідуальні заняття | 1                          | 1         | 1         | 1         | 4         |
|                                                                        | Загальна кількість навчальних годин                                                                                                        | 23                         | 25        | 26        | 26        | 100       |
|                                                                        | Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня                                                                             | 20                         | 22        | 23        | 23        |           |

\* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

\*\*2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

\*\*\*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів

#### **2.4. Перелік і пропонований зміст освітніх галузей початкової освіти**

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна

Іншомовна

Математична Природнича

Технологічна

Інформативна

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

*Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.*

##### **Перелік освітніх галузей для 1-2-х класів**

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

##### **Перелік освітніх галузей для 3-4-х класів**

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістовні лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – Українська мова. Навчання грамоти,

2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»,

3,4 класи – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Освітня галузь «Іншомовна» реалізується через окремий предмет – «Іноземна мова» (англійська).

Освітня галузь «Математична» реалізується через окремий предмет, відповідно, - "Математика". Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Освітні галузі «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична». Зазначені освітні галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на

інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Освітня галузь «Інформатична» реалізується через окремий предмет, відповідно, - «Інформатика» з 2 класу.

Зміст технологічної освітньої галузі реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології». Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується окремим предметом «Фізична культура», мета і завдання якого реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Години варіативної складової передбачено на :

- індивідуальне заняття у 1 класі - 1 год., 2 класі – 1 год., 3 класі - 1 год., 4 класі – 1 год.;
- додано 0,5 год. на вивчення української мови у 4 класі.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Впродовж навчального року з учнями початкових класів проводиться навчально-пізнавальна, пошуково-дослідницька практика, яка передбачає активну діяльність учнів у закладі освіти та поза її межами, реалізація проектів, екологічних акцій тощо (відповідно до *Державного стандарту початкової освіти*) протягом **п'яти** днів у 1-2 класах, протягом **десяти** днів у 3-4 класах відповідно по 2 години.

## 2.5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітня програма Річицького ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (формування компетентностей), визначених Державним стандартом. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель в рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовними лініями з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти подано у **Державному стандарті початкової освіти**.

**Учень/учениця на завершення початкової освіти:**

- володіє базовими навичками читання, письма, усного мовлення державною мовою, розуміє тексти різних типів;
- використовує основи математичних понять (числа, дії з ними, просторові уявлення, вимірювання);
- має уявлення про себе, світ і навколишнє середовище, демонструє почуття відповідальності, безпеки, екологічної свідомості;
- розвиває емоційний інтелект, співпереживає, працює в групі, дотримується етичних норм спілкування;

- застосовує набуті знання у повсякденному житті, зокрема в побуті, спілкуванні, безпеці;
- володіє елементарними цифровими навичками (пошук інформації, використання електронних пристроїв відповідно до віку);
- усвідомлює свою належність до України, її культури, традицій, символів.

## **2.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти**

Оцінювання результатів навчання учнів у Річицькому ліцеї урегульовано **Методичними рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13 .07. 2021 р. № 813** та Державним стандартом початкової освіти, відповідно до яких здійснюють формувальне і підсумкове оцінювання.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 1-4 класів у Річицькому ліцеї здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністрації.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4-х класах застосовується формувальне і підсумкове (рівневе) за навчальних досягнень оцінювання (рішення педагогічної ради від 29.08.2025 протокол №1).

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- **формувального оцінювання**, яке має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

- **підсумкового оцінювання** передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік є результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання.

Формувальне оцінювання в 1-4 класах Річицького ліцею педагоги здійснюють з метою отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем. Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- постійного педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів та коментарів самого учня, інших учнів, учителя;

- застосування різних прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття, розуміння, застосування учнями навчального матеріалу;
- визначення динаміки нарощування якісних показників результатів навчання у поточній навчальній діяльності;
- поточного аналізу змістового накопичення учнівського портфоліо; самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; співбесід із батьками учнів задля врахування їх думки щодо особистісного розвитку та соціалізації тощо.

Оцінювання особистих досягнень учнів відбувається вербально відповідно до шкали оцінювання у свідоцтві досягнень: має значні успіхи; демонструє помітний прогрес; досягає результату з допомогою вчителя; потребує значної уваги і допомоги.

Вербальні оцінки (1-2-і класи), (3-4-і класи) особистісних досягнень фіксуються у свідоцтві досягнень.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах - вербальною оцінкою, у 3-4 класі - рівневою оцінкою.

Орієнтирами для здійснення формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання і очікувані результати, зазначені в освітній програмі.

Вербальна і рівнева оцінки можуть виражатися як усно, так і письмово. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

**Підсумкове оцінювання** передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується учителем/учителькою у свідоцтві досягнень.

Оцінювання особистих досягнень учня/учениці та характеристики результатів навчання відбувається вербально, фіксується стан сформованості обов'язкових результатів навчання (сформовано - V; ще формується - нічого не записувати). У 3-4 класах використовується рівнева оцінка та ставиться рівень сформованості.

Свідоцтво досягнень має бути зрозумілим документом для батьків дитини або осіб, які їх замінюють, що дає розгорнуте уявлення про навчальний поступ дитини в школі під час навчального року. У свідоцтві досягнень рівні сформованості вмінь, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року. (Зразок свідоцтва досягнень формується на платформі «Нові знання». У

розділі мистецтво 1,3 характеристики навчальної діяльності оцінює вчитель музики, а 2,4 – вчитель образотворчого мистецтва. Титулку до свідоцтва досягнень розробляє класний керівник).

Учитель роздруковує два екземпляри свідоцтва. Батькам або особам, які їх замінюють, видає один екземпляр, другий залишається в ліцеї і зберігається в особовій справі. За бажанням, батьки можуть залишити свій коментар у свідоцтві, для цього, зустрінись з учителем і написати свої побажання на екземплярі, що зберігається в закладі освіти.

**Освітня програма початкової освіти Річицького ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.**

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

## **2.7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою**

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»), враховуючи досягнення попереднього етапу розвитку особи.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності тощо. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

З 1 вересня 2024 року набула чинності норма максимальної наповнюваності початкових класів державних і комунальних закладів загальної середньої освіти. Згідно частини першої та другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», максимальна кількість в перших класах може становити не більше ніж 24 учні.

## **2.8. Перелік освітніх програм для 1-4 класів**

Освітні програми для 1-2 та 3-4 класів затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743 (Додаток 2).

## РОЗДІЛ 3 ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НУШ (5-9-ї КЛАСИ)

### 3.1. Загальні положення

Освітня програма для базової середньої освіти НУШ (5-9-ї класи) (далі - освітня програма) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972, на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2024 року №1120 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року №536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019р. за №547/33518.

Освітня програма окреслює обов’язкові та рекомендовані підходи до розроблення Річицьким ліцеєм та використання ним в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти.

Освітня програма для 5-9-х класів, що реалізується в Річицькому ліцеї, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Мета освітньої програми: реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв’язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової української школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Реалізація освітньої програми Річицького ліцею для 5-9-х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-9-х класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються в плануванні за принципом методичного конструктора.

Зберігаючи наступність із початковою школою учителями Річицького ліцею забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст освітньої програми Річицького ліцею ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5-9-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) спілкування іноземною мовою, що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчальнопізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

З урахуванням поетапного переходу Річицького ліцею на здійснення діяльності за новим Державним стандартом, освітня програма 5-8-х класів розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 19.02.2021 №235) (зі змінами від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

### **3.2. Загальний обсяг навчального навантаження**

Згідно з Державним стандартом базової середньої освіти (постанова КМУ № 898 від 30.09.2020) базова середня освіта поділяється на два цикли:

- адаптаційний (5–6 класи) — інтегровані курси; окремі предмети;

- базового предметного навчання (7–9 класи) — окремі предмети.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) Річицького ліцею сформовано відповідно до Додатку 1 для закладів з навчанням українською мовою Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 №235 (зі змінами згідно наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Додатку 1 за галузями, Річицький ліцей визначає обсяг фактичного річного навантаження для 5-9 класів:

### **3.3. Річні навчальні плани для 5-9-х класів**

Річні навчальні плани для 5-9 класів (*Таблиці* розроблені на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021р. № 235 (зі змінами згідно наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Перелік навчальних предметів укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Інформатична
- Технологічна
- Мистецька
- Здоров'я і фізична культура

## Річні навчальні плани для 5-9 - х класів (Додаток 1 таблиці 2-6)

Таблиця 2

| Навчальний план для 5-го класу НУШ Річицького ліцею на 2026-2027 н.р.                           |       |      |                                                   |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|---------------------------------------------------|---------------|
| Освітні галузі                                                                                  | Годин |      | Предмети                                          | 5             |
|                                                                                                 | Мін   | Макс |                                                   |               |
| Мовно-літературна                                                                               | 10    | 13   | Українська мова                                   | 4             |
|                                                                                                 |       |      | Українська література                             | 2             |
|                                                                                                 |       |      | Іноземна мова (англійська мова)                   | 3,5           |
|                                                                                                 |       |      | Зарубіжна література                              | 1,5           |
| Математична                                                                                     | 4     | 6    | Математика                                        | 5             |
| Природнича                                                                                      | 1     | 3    | Інтегрований курс "Пізнаємо природу"              | 2             |
| Соціальна і здоров'язбережувальна                                                               | 1     | 3    | Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут" | 1             |
|                                                                                                 |       |      | Етика                                             | 0.5           |
| Громадянська та історична                                                                       | 1     | 2    | Вступ до історії та громадянської освіти          | 2             |
| Інформатична                                                                                    | 1     | 2    | Інформатика                                       | 2             |
| Технологічна                                                                                    | 1     | 3    | Технології                                        | 2             |
| Мистецька                                                                                       | 1     | 3    | Мистецтво: музичне мистецтво                      | 1             |
|                                                                                                 |       |      | Мистецтво: образотворче мистецтво                 | 1             |
| Фізична культура                                                                                | 3     | 3    | Фізична культура                                  | 3             |
| <b>Разом (без фізичної культури + фізична культура)</b>                                         |       |      |                                                   | <b>27,5+3</b> |
| Міжгалузеві інтегровані курси:                                                                  |       |      | Цифрова та медіаграмотність                       | 0,5           |
| Гранично допустиме навантаж. на учня                                                            | 980   |      |                                                   | 28            |
| <b>УСЬОГО</b> (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи) |       |      |                                                   | 28+3          |
| Заг. кількість навч. годин, що фінансуються з бюджету (без урахув. поділу на групи)             | 1085  |      |                                                   | 31            |

\*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Таблиця 3

| Навчальний план для 6-х класів НУШ Річицького ліцею на 2026-2027 н.р.                                  |       |      |                                                        |      |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|--------------------------------------------------------|------|------|
| Освітні галузі                                                                                         | Годин |      | Предмети                                               | 6-А  | 6-Б  |
|                                                                                                        | Мін   | Макс |                                                        |      |      |
| Мовно-літературна                                                                                      | 10    | 13   | Українська мова                                        | 4    | 4    |
|                                                                                                        |       |      | Українська література                                  | 2    | 2    |
|                                                                                                        |       |      | Іноземна мова                                          | 3,5  | 3,5  |
|                                                                                                        |       |      | Зарубіжна література                                   | 1,5  | 1,5  |
| Математична                                                                                            | 4     | 6    | Математика                                             | 5    | 5    |
| Природнича                                                                                             | 2     | 5    | Інтегрований курс "Пізнаємо природу"                   | 2    | 2    |
|                                                                                                        |       |      | Географія                                              | 2    | 2    |
| Соціальна і здоров'язбережувальна                                                                      | 1     | 3    | Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"      | 1    | 1    |
|                                                                                                        |       |      | Етика                                                  | 0.5  | 0.5  |
| Громадянська та історична                                                                              | 1,5   | 3    | Історія України. Всесвітня історія (інтегрований курс) | 2,5  | 2,5  |
| Інформатична                                                                                           | 1     | 2    | Інформатика                                            | 2    | 2    |
| Технологічна                                                                                           | 1     | 3    | Технології                                             | 2    | 2    |
| Мистецька                                                                                              | 1     | 3    | Мистецтво: музичне мистецтво                           | 1    | 1    |
|                                                                                                        |       |      | Мистецтво: образотворче мистецтво                      | 1    | 1    |
| Фізична культура                                                                                       | 3     | 3    | Фізична культура                                       | 3    | 3    |
| Разом (без фізичної культури + фізична культура)                                                       |       |      |                                                        | 30+3 | 30+3 |
| Міжгалузеві інтегровані курси                                                                          |       |      |                                                        |      |      |
|                                                                                                        |       |      | STEM                                                   | 1    | 1    |
| Гранично допустиме навчальне навантаження                                                              |       |      |                                                        | 31   | 31   |
| УСЬОГО (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)               |       |      |                                                        | 31+3 | 31+3 |
| Разом                                                                                                  |       |      |                                                        | 34   | 34   |
| Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи) |       |      |                                                        | 34   | 34   |

\*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня

Таблиця 4

| Навчальний план для 7 класу НУШ Річицького ліцею на 2026-2027 н.р. |       |      |                                                   |             |
|--------------------------------------------------------------------|-------|------|---------------------------------------------------|-------------|
| Освітні галузі                                                     | Годин |      | Предмети                                          | 7           |
|                                                                    | Мін   | Макс |                                                   |             |
|                                                                    |       |      | <i>Інваріантна складова</i>                       |             |
| Мовно-літературна                                                  | 9     | 12   | Українська мова                                   | 3           |
|                                                                    |       |      | Українська література                             | 2           |
|                                                                    |       |      | Перша іноземна мова (англ. мова)                  | 3,5         |
|                                                                    |       |      | Зарубіжна література                              | 1,5         |
| Математична                                                        | 4     | 6    | Алгебра                                           | 3           |
|                                                                    |       |      | Геометрія                                         | 2           |
| Природнича                                                         | 7     | 9    | Біологія                                          | 2,5         |
|                                                                    |       |      | Географія                                         | 2           |
|                                                                    |       |      | Фізика                                            | 2           |
|                                                                    |       |      | Хімія                                             | 1,5         |
| Соціальна і здоров'язбережувальна                                  | 1     | 3    | Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» | 1           |
| Громадянська та історична                                          | 1,5   | 3    | Історія України.                                  | 1,5         |
|                                                                    |       |      | Всесвітня історія                                 | 1           |
|                                                                    |       |      | Громадянська освіта                               | 0,5         |
| Технологічна                                                       |       |      | Технології                                        | 1           |
| Інформатична                                                       |       |      | Інформатика                                       | 2           |
| Мистецька                                                          | 1     | 3    | Мистецтво: музичне мистецтво                      | 1           |
|                                                                    |       |      | Мистецтво: образотворче мистецтво                 | 1           |
| Фізична культура                                                   | 3     | 3    | Фізична культура                                  | 3           |
|                                                                    |       |      | <b>Разом</b>                                      | <b>32+3</b> |
|                                                                    |       |      | <i>Варіативна складова</i>                        |             |

|  |  |  |                                                                                        |             |
|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|  |  |  | <b>Курси за вибором:</b>                                                               | <b>-</b>    |
|  |  |  | Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня                               | 32          |
|  |  |  | Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи) | 35          |
|  |  |  | <b>УСЬОГО</b> (без урахування поділу класів на групи)                                  | <b>32+3</b> |

\*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Таблиця 5

| Навчальний план для 8 клас НУШ Річицького ліцею на 2026-2027 н.р. |       |      |                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-------|------|---------------------------------------------------|-----|
| Освітні галузі                                                    | Годин |      | Предмети                                          | 8   |
|                                                                   | Мін   | Макс |                                                   |     |
|                                                                   |       |      | <i><b>Інваріантна складова</b></i>                |     |
| <b>Мовно-літературна</b>                                          | 8     | 12   | Українська мова                                   | 3   |
|                                                                   |       |      | Українська література                             | 2   |
|                                                                   |       |      | Перша іноземна мова (англ. мова)                  | 3,5 |
|                                                                   |       |      | Зарубіжна література                              | 1,5 |
| <b>Математична</b>                                                | 4     | 7    | Алгебра                                           | 3   |
|                                                                   |       |      | Геометрія                                         | 2   |
| <b>Природнича</b>                                                 | 8     | 10   | Біологія                                          | 2,5 |
|                                                                   |       |      | Географія                                         | 2   |
|                                                                   |       |      | Фізика                                            | 2   |
|                                                                   |       |      | Хімія                                             | 2   |
| <b>Соціальна і здоров'язбережувальна</b>                          | 1     | 3    | Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» | 0,5 |
|                                                                   |       |      | Фінансова грамотність                             | 1   |
| <b>Громадянська та історична</b>                                  | 2     | 3    | Історія України.                                  | 1,5 |
|                                                                   |       |      | Всесвітня історія                                 | 1   |
|                                                                   |       |      | Громадянська освіта                               | 0,5 |

|                  |             |   |                                                                                        |             |
|------------------|-------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Технологічна     | 1           | 2 | Технології                                                                             | 1           |
| Інформатична     | 1,5         | 3 | Інформатика                                                                            | 2           |
| Мистецька        | 1           | 2 | Мистецтво: музичне мистецтво                                                           | 0,5         |
|                  |             |   | Мистецтво: образотворче мистецтво                                                      | 0,5         |
| Фізична культура | 3           | 3 | Фізична культура                                                                       | 3           |
|                  |             |   | <b>Разом</b>                                                                           | <b>32+3</b> |
|                  |             |   |                                                                                        |             |
|                  |             |   | <b>Міжгалузеві інтегровані курси</b>                                                   | -           |
|                  |             |   | Українознавство                                                                        | <b>0,5</b>  |
|                  |             |   | STEM                                                                                   | <b>0,5</b>  |
|                  | <b>1155</b> |   | Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня                               | 33          |
|                  |             |   | Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи) | 36          |
|                  | <b>1260</b> |   | <b>УСЬОГО</b> (без урахування поділу класів на групи)                                  | <b>33+3</b> |

\*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

**Таблиця 6**

| Навчальний план для 9-х класів НУШ Річицького ліцею на 2026-2027 н.р. |       |      |                             |     |     |
|-----------------------------------------------------------------------|-------|------|-----------------------------|-----|-----|
| Освітні галузі                                                        | Годин |      | Предмети                    | 9-А | 9-Б |
|                                                                       | Мін   | Макс |                             |     |     |
|                                                                       |       |      | <b>Інваріантна складова</b> |     |     |
| <b>Мовно-літературна</b>                                              | 8     | 12   | Українська мова             | 3   | 3   |
|                                                                       |       |      | Українська література       | 2   | 2   |

|                                                   |             |    |                                                                                                 |                        |                        |
|---------------------------------------------------|-------------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------|
|                                                   |             |    | Перша іноземна мова<br>(англ. мова)                                                             | 3,5                    | 3,5                    |
|                                                   |             |    | Зарубіжна література                                                                            | 1,5                    | 1,5                    |
| <b>Математична</b>                                | 4           | 7  | Алгебра                                                                                         | 2                      | 2                      |
|                                                   |             |    | Геометрія                                                                                       | 2                      | 2                      |
| <b>Природнича</b>                                 | 8           | 11 | Біологія                                                                                        | 2,5                    | 2,5                    |
|                                                   |             |    | Географія                                                                                       | 2                      | 2                      |
|                                                   |             |    | Фізика                                                                                          | 3                      | 3                      |
|                                                   |             |    | Хімія                                                                                           | 2                      | 2                      |
| <b>Соціальна і<br/>здоров'язбережувальн<br/>а</b> | 1           | 3  | Інтегрований курс<br>«Здоров'я, безпека та<br>добробут»                                         | 0,5                    | 0,5                    |
|                                                   |             |    | Фінансова грамотність                                                                           | 1                      | 1                      |
| <b>Громадянська та<br/>історична</b>              | 2           | 3  | Історія України.                                                                                | 1,5                    | 1,5                    |
|                                                   |             |    | Всесвітня історія                                                                               | 0,5                    | 0,5                    |
|                                                   |             |    | Громадянська освіта                                                                             | 0,5                    | 0,5                    |
|                                                   |             |    | Правознавство                                                                                   | 0,5                    | 0,5                    |
| <b>Технологічна</b>                               | 1           | 2  | Технології                                                                                      | 1                      | 1                      |
| <b>Інформатична</b>                               | 1,5         | 3  | Інформатика                                                                                     | 2                      | 2                      |
| <b>Мистецька</b>                                  | 1           | 2  | Мистецтво: музичне<br>мистецтво                                                                 | 0,5                    | 0,5                    |
|                                                   |             |    | Мистецтво: образотворче<br>мистецтво                                                            | 0,5                    | 0,5                    |
| <b>Фізична культура</b>                           | 3           | 3  | Фізична культура                                                                                | 3                      | 3                      |
|                                                   |             |    | <b>Разом</b>                                                                                    | <b>32+</b><br><b>3</b> | <b>32+</b><br><b>3</b> |
|                                                   |             |    |                                                                                                 |                        |                        |
|                                                   |             |    | <b>Міжгалузові курси</b>                                                                        |                        |                        |
|                                                   |             |    | <b>STEM</b>                                                                                     |                        | <b>1</b>               |
|                                                   |             |    | Українознавство                                                                                 | <b>1</b>               |                        |
|                                                   | <b>1155</b> |    | Гранично допустиме<br>навчальне навантаження<br>на одного учня                                  | 33                     | 33                     |
|                                                   |             |    | Кількість навчальних годин,<br>що фінансуються з бюджету<br>(без урахування поділу на<br>групи) | 36                     | 36                     |

|  |             |  |                                                             |                        |                        |
|--|-------------|--|-------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------|
|  | <b>1260</b> |  | <b>УСЬОГО</b> (без<br>урахування поділу класів<br>на групи) | <b>33+</b><br><b>3</b> | <b>33+</b><br><b>3</b> |
|--|-------------|--|-------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------|

У навчальному плані у мовно-літературній освітній галузі обрано поєднання освітніх компонентів як такі окремі навчальні предмети: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова.

У математичній освітній галузі для 7-9 класів обрано окремі навчальні предмети - алгебра і геометрія.

У природничій освітній галузі для 6 класу обрано інтегрований курс «Пізнаємо природу» та «Географію».

У 7 класі у природничій освітній галузі обрано окремі навчальні предмети – біологія, географія, фізика, хімія.

Реалізація завдань мистецької освітньої галузі у 9 класах здійснюється через окремі предмети «Мистецтво: музичне мистецтво» і «Мистецтво: образотворче мистецтво».

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-8 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» тощо), який доповнений курсом етичного спрямування «Етика» з використанням модельної навчальної програми, яка отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти. А також фінансової грамотності як окремого предмету.

У громадянській та історичній освітній галузі для 6-9 класів обрано третій варіант поєднання освітніх компонентів, де вивчаються окремо предмети: історія України, всесвітня історія, громадянська освіта.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, народних традицій. На уроках фізичної культури опановуються такі модулі:

1. Баскетбол.
2. Волейбол
3. Дитяча легка атлетика
4. Доджбол
5. Корфбол
6. Панна (вуличний футбол)
7. Рухливі ігри
8. Футбол
9. Флорбол
10. Футзал
11. Cool games
12. Регбі -5
13. Гімнастика
14. Шашки
15. Алтимат фризбі

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

#### **Технології: поділ на модулі і групи**

Освоєння варіативних модулів здійснюється на основі проектно-технологічної діяльності.

Кількість годин на вивчення кожного розділу варіативного модуля, як от: теоретичний матеріал, операції, перелік і зміст практичних робіт тощо, що будуть вивчатись, їх послідовність і кількість обирається учителем самостійно з урахуванням індивідуальних можливостей і здібностей учнів.

Перелік тем варіативних модулів об'єднаний у групи для 5–6 класів та 7–9 класів. Для вивчення варіативних модулів в класах що поділяються на підгрупи (таких класів два: 7 клас та два паралельні восьмі класи, поділені на міжкласні окремі групи хлопців і дівчат, де вчитель вибирає будь-який модуль:

5 клас

Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності: «Рамка для фотографії», «М'яка іграшка».

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва: «Закладка для книг», «Новорічна листівка».

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу: «Вишиті дрібнички на подарунок», «Панно».

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб. Об'єкт проєктної діяльності: «Бутерброди», «Вирощування рослин та догляд за ними».

6 клас

Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності: «Закладка для книги».

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва: «Новорічна прикраса».

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу: «Підставка для телефону», «Листівка».

Модуль 4. Технологія виготовлення виробів із деревини: «Будиночок для синичок», «Підставка для телефону».

Модуль 5. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб. Об'єкт проєктної діяльності: «Безпечне користування побутовими електроприладами».

7 клас (дівчата)

Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності «Картина», «Домовичок-оберіг».

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва: «Велосипед».

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу «Народна лялька».

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб: Лепбук «Здоровим бути модно».

7 клас (хлопці)

Модуль 1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності «Підставка під гаряче».

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва: «Ключниця (або письмовий набір)».

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу «Вішак для одягу».

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб: Лепбук «Здоровим бути модно».

8 клас (дівчата)

Модуль 1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності: «Пенал у техніці печворк».

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва: «Різдвяний павук».

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу: Брошка «Мак».

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб: «Виготовлення рюкзака».

8 клас (хлопці)

Модуль 1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктнотехнологічної діяльності: Панно «Сова».

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва: «Різдвяний павук».

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу «Підставка для паперових рушників».

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб: «Підставка для вазона».

Перехід Річицького ліцею до вивчення предмета «Громадянська освіта» у 8 класі відповідно до модельної програми «Громадянська освіта» для закладів освіти (авт. Пометун О.І. Дудар О.В. Ремех Т.О.)

• освітня галузь «Громадянська та історична освітня галузь» передбачає послідовне формування громадянських компетентностей. Інтегрований курс у 5–6 класах за модельною програмою «Україна і світ: вступ до історії України та громадянської освіти» (наказ МОН №795 від 12.07.2021) забезпечує вступ і базову підготовку в межах громадянської компетентності, але не є окремим предметом «Громадянська освіта». На момент початку 7 класу (з 2025/2026 навчального року) відсутня затверджена МОН програма з громадянської освіти, що починалася б саме з 7 класу. Тому для забезпечення безперервності, наступності та системності у формуванні громадянських компетентностей логічним і нормативно обґрунтованим рішенням є: перехід до модельної програми «Громадянська освіта. 6–9 клас», рекомендованої МОН (наказ №1768 від 19.12.2024). Програма є наскрізною: охоплює 6–9 класи та передбачає розгортання ключових понять і умінь упродовж чотирьох років. Вона адаптивна: розділи, передбачені для 6 класу, учні частково опановують через інтегрований курс у 5–6 класах (як вступ). Перехід на програму з 7 класу не створює розриву, оскільки програма дозволяє гнучке застосування відповідно до рівня сформованості компетентностей на момент старту.

Варіативна складова навчального плану Річицького ліцею визначена самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення Річицького ліцею і відображається в річному навчальному плані Річицького ліцею.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь, а саме:

- у 8-ому класі з метою поглиблення пізнавального інтересу до історії рідного краю введено факультатив «Українознавство» - 0,5 години на тиждень, та STEM – 0, 5 год. за рахунок варіативної складової річного навчального плану.

Крім того, з метою розвитку цифрової компетентності учнів у 5 класі введений курс «Цифрова та мідіаграмотність» ( 0,5 год.).

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Відповідно до Законів України „Про освіту”, „Про повну загальну середню освіту”, Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 р . № 8, №955 від 10.07.2019, на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.09.2017р. №684 „ Про затвердження Порядку ведення обліку дітей шкільного віку та учнів ” та для забезпечення рівного доступу учнів до якісної освіти відповідно до особистих потреб,

індивідуальних здібностей, можливостей стану здоров'я, довідки ЛКК **організоване індивідуальне навчання** 1 учня 9-А класу, для якого складено індивідуальний навчальний план, де передбачено 14 годин.

Таблиця 7

| Навчальний план для 9 класу НУШ (індив. навч.) Річицького ліцею на 2026-2027 н.р. |                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----|
| Освітні галузі                                                                    | Предмети                                          | 9-А |
|                                                                                   | <i>Інваріантна складова</i>                       |     |
| <b>Мовно-літературна</b>                                                          | Українська мова                                   | 1   |
|                                                                                   | Українська література                             | 0,5 |
|                                                                                   | Перша іноземна мова (анг. мова)                   | 1   |
|                                                                                   | Зарубіжна література                              | 0,5 |
| <b>Математична</b>                                                                | Алгебра                                           | 1   |
|                                                                                   | Геометрія                                         | 0,5 |
| <b>Природнича</b>                                                                 | Біологія                                          | 1   |
|                                                                                   | Географія                                         | 1   |
|                                                                                   | Фізика                                            | 1   |
|                                                                                   | Хімія                                             | 0,5 |
| <b>Соціальна і здоров'язбережувальна</b>                                          | Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» | 0,5 |
|                                                                                   | Фінансова грамотність                             | 0,5 |
| <b>Громадянська та історична</b>                                                  | Історія України.                                  | 1   |
|                                                                                   | Всесвітня історія                                 | 0,5 |
|                                                                                   | Громадянська освіта                               | 0,5 |
|                                                                                   | Правознавство                                     | 0,5 |
| <b>Технологічна</b>                                                               | Технології                                        | 0,5 |
| <b>Інформатична</b>                                                               | Інформатика                                       | 1   |
| <b>Мистецька</b>                                                                  |                                                   |     |
|                                                                                   | Інтегрований курс мистецтва                       | 0,5 |
| <b>Фізична культура</b>                                                           | Фізична культура                                  | 1   |

|  |                                                                                        |           |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|  | <b>Разом</b>                                                                           | <b>14</b> |
|  | <b><i>Варіативна складова</i></b>                                                      |           |
|  | <b>Курси за вибором:</b>                                                               | <b>-</b>  |
|  | Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня                               | 14        |
|  | Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи) | 14        |
|  | <b>УСЬОГО</b> (без урахування поділу класів на групи)                                  | <b>14</b> |

### **Організація сімейного (домашнього) та інклюзивного навчання у ліцеї**

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти організовується відповідно до Закону України «Про освіту»; Закону України «Про повну загальну середню освіту»; Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти (затверджене наказом МОН України від 12.01.2016 № 8, зі змінами); Положення ліцею про сімейну (домашню) форму освіти (протокол №1 від 1.09.2022 р), Статуту ліцею.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти — це індивідуальна форма, за якою здобувач освіти опановує освітню програму поза закладом освіти, самостійно або з допомогою батьків (законних представників), а заклад освіти здійснює оцінювання результатів навчання та видає документи про освіту державного зразка. Батьки (законні представники) несуть повну відповідальність за організацію навчання дитини, її освітній результат та розвиток.

Для переходу на сімейну форму навчання батьки (законні представники) подають до ліцею заяву на ім'я директора та письмове зобов'язання забезпечити виконання дитиною освітньої програми. До заяви додаються документи: копія свідоцтва про народження (паспорта) учня, медична довідка та інші документи відповідно до чинного законодавства. Наказом директора визначається форма здобуття освіти та закріплюється відповідальний педагог за координацію роботи з учнем.

Учні, які перебувають на сімейному навчанні, опановують освітню програму самостійно, відповідно до Державного стандарту.

Ліцей забезпечує:

- о консультації вчителів (за потреби);
- о надання навчально-методичних матеріалів;
- о доступ до електронних ресурсів;
- о проведення контрольних заходів для перевірки результатів навчання.

Учень на сімейній формі має право брати участь у позакласних, виховних, культурно-масових заходах ліцею. Батьки зобов'язані забезпечити умови для навчання та співпрацювати з педагогами ліцею. Ліцей зобов'язаний здійснювати контроль та облік результатів навчання учнів, які здобувають освіту за сімейною формою.

**Поточне оцінювання** здійснюється шляхом проведення співбесід, тестів, контрольних та практичних робіт. **Семестрове та річне оцінювання** проводиться у формі підсумкових контрольних робіт, усних та письмових заліків. Результати оцінювання фіксуються у класному журналі та вносяться до документів про освіту.

У разі невиконання учнем освітньої програми ліцей може рекомендувати батькам зміну форми здобуття освіти.

Освітній процес для здобувачів освіти з **особливими освітніми потребами** організовується відповідно до навчальних планів закладу освіти, за якими навчаються всі учні відповідного класу. При цьому навчальні програми з окремих предметів підлягають адаптації та/або модифікації з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку, пізнавальних можливостей та освітніх потреб дитини. Забезпечується реалізація принципів інклюзивної освіти, створення сприятливого середовища для навчання, виховання і соціалізації, а також виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти.

### 3.4. Перелік модельних навчальних програм

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних модельних навчальних програмах. (Додаток 2)

### 3.5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти НУШ

Навчання за освітньою програмою можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до Річицького ліцею, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою Річицького ліцею, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 №1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб здійснюється на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом директора Річицького ліцею створюється комісія, затверджується її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15 лютого 2023 року №165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2023 р. за №359/39415.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

### 3.6. Опис інструментарію оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливих оцінювання результатів навчання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів Річицького ліцею здійснюється відповідно Рекомендаціям щодо оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України 02 серпня 2024 № 1093.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, учителями Річицького ліцею використовуються інструменти з орієнтовного переліку:

#### ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

| № | Назва                     | Опис інструмента                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Аналіз портфоліо          | Учитель проводить перевірку рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або                                                                                                                                       |
|   |                           | поступу. Портфоліо містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.                                                                                                                                                                                                       |
| 2 | Відповідь хором           | Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо.                                                                                                                                                                 |
| 3 | Візьми і передай          | Проводиться спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі. |
| 4 | Внутрішнє / зовнішнє коло | Учитель пропонує учням стати у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється.                                                                                     |
| 5 | Газетний заголовок        | Учні вигадують газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку вивчають та передають основну ідею події                                                                                                                                                                                                                                   |

|    |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6  | Гра в кубик          | Учитель показує 6 запитань до уроку. Об'єднує учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати                                                                                                                                                                                                   |
| 7  | Доповни думку        | Учитель проводить письмову перевірку розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у запропонованому твердженні.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 8  | Есе «хвилинка»       | Учитель задає питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 9  | Запис у нотатки      | Учні записують у свої нотатки або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене.                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 10 | Записні книжки учнів | Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 11 | Збір ідей            | Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок/відповідей/тверджень.<br>Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі. |
| 12 | З-Х-В та ЗХВ+        | Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|    |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                     | запитання вчителя «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+). Учні класифікують отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене. |
| 13 | Картка на вихід     | Письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо.                                                                                                                                                                                    |
| 14 | Концептуальна карта | Учителем впроваджується будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття.                                                                                                                    |

|    |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15 | Найзаплутаніший (або найясніший) момент       | Варіант однохвилинки. Учитель запитує учнів (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогодняшнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»                                                                                                                        |
| 16 | Перевірка неправильного розуміння             | Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно». |
| 17 | Перефразування                                | Учні мають висловити основну ідею уроку чи щойно поясненої теми.                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 18 | Підбиття підсумків                            | Учителем проводиться форма роздумів одразу після певного виду роботи.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 19 | Підказка за аналогією                         | Учні мають сформулювати думку на основі підказки аналогії:<br>(певне поняття, принцип або процес) _____<br>виглядає як _____ тому що _____.                                                                                                                                                                                                                |
| 20 | Підсумок А-Б-В                                | Кожному учневі в класі учитель присвоює окрему літеру алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою.                                                                                                                                                                                                            |
| 21 | Підсумок абогання пи на картках               | Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами:<br>(Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку.<br>(Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання.                               |
| 22 | Підсумок одним реченням                       | Учитель пропонує учням написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми.                                                                                                                                                                                                                  |
| 23 | Підсумок одним словом                         | Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему.                                                                                                                                                                                                                                          |
| 24 | Подумай – запиши – обговори в парі – поділися | Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу.                                                                                                                                                                                                          |
| 25 | Подумай – розкажи в парі                      | Учитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Учитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі.                                                                                                       |

|    |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 26 | Пригадай – підсумуй – запитай – пов’яжи за 2 хвилини (ППЗП2) | За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив’язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу за вибором  |
| 27 | Рішення-рішення                                              | Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення.                                                                                                                                                                                       |
| 28 | Самооцінювання                                               | Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки.                                                                                                                                                                                                            |
| 29 | Семінар за Сократом                                          | Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань.                                                                                                                                                                                                                    |
| 30 | Сигнали руками                                               | Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу:<br>«Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз).<br>«Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)                                         |
| 31 | Скажи щось                                                   | Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео.                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 32 | Сортування слів                                              | Учитель роздає учням набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями.                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 33 | Спінер ідей                                                  | Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами<br>«Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося» |
| 34 | Спостереження                                                | Учитель готує протокол спостереження за списком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження.                                                                                            |

|    |                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 35 | Тестування                                  | За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять за типами тестових завдань:<br>Декілька правильних варіантів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|    |                                             | Правильно/Неправильно<br>Коротка відповідь<br>Знайди відповідність<br>Розширена відповідь                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 36 | Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений) | Учитель проводить з учнями зворотний зв'язок. Учні показують колір, що відповідає рівню розуміння.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 37 | Усне опитування                             | Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче:<br>Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____?<br>Які характерні риси/елементи _____?<br>Як іще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____?<br>Як _____ стосується _____?<br>Які ідеї / деталі можна додати до _____?<br>Наведіть приклад _____?<br>Що не так з _____?<br>Який висновок ви могли б зробити з _____?<br>Які висновки можна зробити з _____?<br>На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити?<br>Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____?<br>Які критерії можна взяти для оцінки _____?<br>Які докази підтверджують _____?<br>Як ми можемо довести / підтвердити _____?<br>Як це можна розглядати з точки зору _____?<br>Які альтернативи _____ слід розглянути?<br>Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____? |
| 38 | Учнівська конференція                       | Учитель проводить бесіду з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 39 | Хто швидше?                                 | Учитель пропонує учням провести роботу в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 40 | Швидкий запис                               | Учитель пропонує учням відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|    |                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 41 | Шкала Лайкерта                 | Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся                                                                                                                                                                                                                                            |
| 42 | 3-2-1                          | Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __;<br>три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня;<br>три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати;<br>три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували) |
| 43 | Трихвилинна пауза              | Учитель проводить трихвилинну паузу, що дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та запрошує учнів до їх роз'яснень.<br>Я змінив(ла) ставлення до....<br>Я більше дізнався(лася) про...<br>Мене здивувало...<br>Я почувався(лася)...                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 44 | Є питання, в кого є відповідь? | Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 45 | Лідер за номером               | Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 46 | Інше                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель/вчителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню/учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками, фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета/інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. **Свідоцтво досягнень формується /генерується з платформи «Нові знання».**

Оцінка за семестр може бути скоригованою. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора Річицького ліцею із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом директора Річицького ліцею створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада Річицького ліцею. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор Річицького ліцею видає відповідний наказ.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

### **3.7. Критерії та шкала оцінювання**

Оцінювання результатів навчання учнів Річицького ліцею здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12), відповідно до рішення педагогічної ради Річицького ліцею (протокол від 29.08.2025 №1).

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Загальні критерії оцінювання (додаток 1) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями, відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 (далі – Рекомендації).

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12 бальній шкалі оцінювання.

Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках Рекомендацій з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів учителі Річицького ліцею керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

### **Оцінювання за групами результатів**

Відповідно до рекомендацій, затверджених наказом МОН від 02.08.2024 № 1093, оцінювання навчальних досягнень учнівства здійснюють відповідно до державних стандартів освіти. Для цього в Державному стандарті базової середньої освіти (далі – Стандарт) визначено вимоги до обов'язкових результатів навчання у кожній освітній галузі. Ієрархія результатів навчання в стандарті така: низка конкретних результатів утворюють загальний результат, а споріднені загальні результати об'єднано в групи. Кожна група результатів у стандарті має певний номер. Для кожного конкретного результату визначено орієнтири для оцінювання, за допомогою яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання. Відповідно в індексі кожного орієнтира для оцінювання насамперед зазначено номер групи, до якої він належить. Наприклад, [6 МОВ 1.1.1-1]. Під час навчання відбувається як формування, так і оцінювання визначених стандартом результатів. Працюючи з учнівством над певними завданнями, учитель чи вчителька мають змогу визначити, яких саме результатів досягатимуть учні та учениці за конкретний період. І відповідно оцінити ці результати. Оскільки споріднені загальні результати об'єднано в групи, запропонований підхід до оцінювання дає змогу узагальнити учнівський поступ і вивести лише 3 або 4 семестрові оцінки, а не оцінювати кожний окремий загальний результат, яких у кожній галузі налічується більше десяти.

Для того, щоб вивести **семестрову оцінку** за кожною групою результатів, учитель або вчителька впродовж семестру може запланувати щонайменше двічі провести поточне оцінювання результатів кожної групи та мінімально одну підсумкову роботу за кожною групою результатів протягом / наприкінці семестру або одну комплексну підсумкову роботу за всіма групами результатів наприкінці семестру. Види робіт для здійснення такого оцінювання можна визначити самостійно або використати ті, які зазначені в модельних навчальних програмах. Тобто під час планування важливо визначити, на якому уроці і в який

спосіб учитель чи вчителька здійснюватимуть поточне чи підсумкове оцінювання результатів певної групи. Поточні оцінки за групами результатів виставляють у колонці з датою відповідного уроку, унизу колонки зазначають групу результатів (ГР1/ГР2/ГР3/ГР4). Якщо вчитель/-ка вирішує оцінити на уроці декілька груп результатів окремими поточними оцінками, то оцінку за кожну групу результатів необхідно фіксувати в окремій колонці в журналі, зазначаючи групу внизу сторінки журналу. З Оцінювання всіх груп результатів з окремою фіксацією у журналі на одному уроці не є доцільним та обов'язковим. Поточні оцінки за групами результатів враховують під час виведення семестрової оцінки за кожною групою результатів. Оцінки за підсумкові роботи також виставляють у колонці з датою уроку і відповідною позначкою внизу сторінки та за потреби в розділі «Зміст уроку» (ПРГР1/ ПРГР2/ПРГР3/ПРГР4). Якщо учень або учениця були відсутні на уроці, коли вчитель або вчителька здійснювали підсумкове оцінювання, у відповідній клітинці роблять запис «н». Наприкінці семестру учитель або вчителька може проводити одну комплексну підсумкову роботу за всіма групами результатів чи кілька підсумкових робіт за окремими групами. Або ж запланувати підсумкові роботи за кожною з груп результатів протягом семестру і не проводити фінальну комплексну підсумкову роботу. Таким чином, семестрову оцінку за певною групою результатів виставляють на підставі двох (або більше) поточних оцінок за групами результатів та оцінки за підсумкову роботу (оцінок за підсумкові роботи). Якщо учень або учениця були відсутні, коли проводилася підсумкова робота, семестрову оцінку за цю групу результатів виставляють на основі наявних поточних оцінок за групами результатів. Виконувати підсумкову роботу, яка була пропущена, учню / учениці не потрібно. Якщо в учня / учениці немає поточних оцінок за певну групу результатів, він / вона мають виконати відповідну підсумкову роботу. Загальну семестрову оцінку за навчальний предмет або інтегрований курс виводять як середнє арифметичне семестрових оцінок за групами результатів або з урахуванням ваги кожної окремої групи. Поточні оцінки, які вчитель або вчителька виставляють за різні види діяльності учнів та учениць упродовж семестру, але не співвідносять їх з певними групами результатів, не враховують при виведенні семестрової оцінки. Ці оцінки використовують для відстеження індивідуального освітнього поступу та надання зворотного зв'язку учням та ученицям.

Такий алгоритм оцінювання дає змогу, по-перше, відстежити динаміку успішності учня чи учениці впродовж семестру та не здійснювати додаткового тематичного оцінювання за групами результатів. Це, своєю чергою, зменшує навантаження на вчителя та знижує бюрократизацію оцінювання.

Учитель, у межах академічної свободи, може використовувати один із запропонованих алгоритмів або використовувати свій алгоритм виведення семестрової оцінки за групу результатів. Оцінювання здійснюється за критеріями (додатки 1-2 до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093).

**Річну оцінку** за групами результатів виставляють на підставі семестрових оцінок за I та II семестри (або скоригованих семестрових оцінок). Річна оцінка може бути 5 середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Підсумкову комплексну роботу за рік не проводять. Семестрова оцінка може підлягати коригуванню. Семестрове оцінювання можна коригувати за окремими групами результатів. Для цього учень / учениця проходить повторне оцінювання за однією або кількома групами результатів (за бажанням учня / учениці). Навіть у разі проведення комплексної роботи можна запропонувати учню / учениці скоригувати оцінку, виконавши завдання, які охоплюють оцінювання лише певної групи результатів. Результати такого оцінювання виставляють в окремі стовпці журналу, поруч з семестровими за групами результатів, наприклад “Скоригована ГР1”. Під час обчислення загальної скоригованої семестрової оцінки враховують середнє арифметичне за всіма групами результатів і

виставляють скориговану оцінку в колонку без дати з написом «Скоригована» поруч зі стовпцем «І семестр» або «ІІ семестр». Стовпці для виставлення скоригованих оцінок відводять у журналі навіть за відсутності учнів / учениць, які виявили бажання коригувати їх.

**Поточні (дві або більше) та підсумкові** оцінки за групами результатів (одна або більше за кожною групою) виставляють у журналі в колонки з датою вгорі та з позначкою ГР впродовж семестру. Якщо підсумкова робота була за однією групою результатів, то в колонці з відповідною датою виставляють оцінки і внизу колонки зазначають індекс цієї групи

Таблиця оцінювання груп результатів

| Група результатів      | Що оцінюється                                                                                                           | Як оцінюється                                                                                                                                                                            |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Предметні              | Засвоєння знань, умінь і навичок з навчальних предметів; здатність застосовувати їх на практиці.                        | Поточні та тематичні роботи, усні й письмові відповіді, практичні завдання, тести, проєкти, семестрові оцінки; результати фіксуються в журналах та документах про освіту.                |
| Ключові компетентності | Уміння застосовувати знання у життєвих і навчальних ситуаціях; комунікація, критичне мислення, креативність, співпраця. | Спостереження, виконання інтегрованих завдань і проєктів, самооцінювання, взаємооцінювання, рефлексія, портфоліо учня; оцінювання переважно описове, без окремих балів.                  |
| Особистісні            | Ціннісні орієнтації, мотивація до навчання, громадянська позиція, відповідальність, здатність до саморозвитку.          | Спостереження, бесіди, анкетування, участь у шкільних та позашкільних заходах; результати враховуються у характеристиках, рекомендаціях, аналітичних довідках, але балами не оцінюються. |

## **РОЗДІЛ 4. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (10-11-ті КЛАСИ)**

### **4.1. Загальні положення**

Освітня програма ІІІ ступеня (профільна середня освіта) у Річицькому ліцеї розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та складена на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 року № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня» з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану».

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма ІІІ ступеня (профільна середня освіта) Річицького ліцею.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти, не потребує окремого затвердження центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його керівник. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнів, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті закладу освіти (у разі його відсутності - на вебсайті його засновника).

Освітня програма ІІІ ступеня (далі - освітня програма) Річицького ліцею окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами повної загальної середньої освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

### **4.2. Загальний обсяг навчального навантаження**

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 5127,5 годин/навчальний рік: для 10-х класів – по 1277,5 годин/навчальний рік, для 11-А класу – по 1260 годин/навчальний рік, для 11-Б класу –

1312,5 годин. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслюється у річному навчальному плані Річицького ліцею.

#### 4.3. Навчальний план для 10-11-х класів

Річний навчальний план для 10 та 11-х класів Річицького ліцею розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження в частині повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2025 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на індивідуальні та групові заняття тощо.

Для складання річного навчального плану на 2025-2026 н.р. Річицького ліцею використовує **другий варіант** розподілу годин щодо організації освітнього процесу.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, перелік яких з кількістю тижневих годин подано в Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 року №890 (Таблиця 3), що вивчаються на профільному рівні.

Відповідно до пункту 7, статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо на профільному рівні здійснюється вивчення:

- української мови – в 11-А класі,
- Історії України та всесвітньої історії – в 11-Б класі;
- Географії – в 10-А класі., історії України та всесвітньої історії - у 10 – Б класі.

На вивчення предметів на профільному рівні виділені години:

#### Кількість навчальних годин для профільних предметів

| Клас | Українська мова | Історія України | Всесвітня історія | Географія |
|------|-----------------|-----------------|-------------------|-----------|
| 10-А |                 | -               | -                 | 5         |
| 10-Б |                 | 3               | 3                 | -         |
| 11-А | 4               | -               | -                 |           |
| 11-Б |                 | 4               | 2                 | -         |

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» в 11 класах здійснюється як два окремі предмети - «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.), «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.), які зазначаються в навчальному плані. Розподіл годин в 11 класах між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм відповідно 3 і 1 год. У 10 класах на вивчення фізики використано 2,5 годин.

Освітня галузь «Математика» в реалізується через окремі навчальні предмети: «Алгебра і початки аналізу» та «Геометрія», розподіл яких здійснюється в рівних співвідношеннях

по 2 год. і вивчається на рівні стандарту у 10 класах, а в 11 – по 1.5 години «Алгебра і початки аналізу» та 1,5 година «Геометрії».

За вибором учнів 10 -11 класів із вибірково-обов'язкових предметів обрано предмети «Технології» - 1,5 год. та «Інформатика» - 1,5 год. Вказані предмети вивчаються на рівні стандарту.

Викладання предмету «Захист України» в 10 та 11-х класах проводитиметься на рівні стандарту згідно навчальних програм для 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджених МОН України (наказ від 13.09.2023 №1121-23, погоджено в Міністерстві оборони України) (лист МОН України від 28.08.2023 №220/10183).

Предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок варіативних модулів, які визначені шляхом опитування учнів у кожному класі – легка атлетика, волейбол, баскетбол, футбол, теоретико-методичні знання та ЗФП, загальна фізична підготовка, рухливі ігри.

Модулі з предмету «Технології»:

10 клас (дівчата)

Модуль «Дизайн предметів інтер'єру», «Ландшафтний дизайн».

10 клас (хлопці)

Модуль «Основи автоматизації і робототехніки», «Ландшафтний дизайн».

11 клас

Модуль «Креслення».

**Факультативні курси є** засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів/учениць у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. /

Години варіативної складової передбачено на :

- факультативний курс «Українознавство» в 10-х класах - по 0,5 годин, в 11—х – по 1 год.

- факультатив «Вибрані питання шкільного курсу «Хімія»

Для задоволення потреб учнів старшої школи при вивченні окремих предметів введені індивідуальні години:

- «Біологія», 11-і класи 1,5 годин в 11-Б класі;
- «Інформатика», по 0,5 год у 10-х класах;
- «Географія», 1,5 год в 11-Б класі.

Розподіл годин подано в навчальному плані (Таблиця 8).

Таблиця 8

| Навчальний план для 10-х та 11-х класів Річицького ліцею на 2026-2027 н.р. |         |           |        |          |         |
|----------------------------------------------------------------------------|---------|-----------|--------|----------|---------|
| Предмети                                                                   | Клас    | 10-А      | 10-Б   | 11-А     | 11-Б    |
|                                                                            | Профіль | Географія | Істор. | Укр мова | Історія |
| <b>Базові предмети</b>                                                     |         |           |        |          |         |
| Українська мова                                                            |         | 2         | 2      | 2        | 2       |
| Українська література                                                      |         | 2         | 2      | 2        | 2       |
| Зарубіжна література                                                       |         | 1         | 1      | 1        | 1       |
| Іноземна мова                                                              |         | 3         | 3      | 3        | 3       |
| Історія України                                                            |         | 1,5       | 3      | 1,5      | 4       |
| Всесвітня історія                                                          |         | 1         | 3      | 1        | 2       |
| Громадянська освіта                                                        |         | 2         | 2      |          |         |
| Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)                        |         | 4         | 4      | 3        | 3       |
| Біологія і екологія                                                        |         | 2         | 2      | 2        | 2       |
| Географія                                                                  |         | 5         | 1,5    | 5        | 1       |
| Фізика                                                                     |         | 2,5       | 2,5    | 3        | 3       |
| Астрономія                                                                 |         |           |        | 1        | 1       |
| Хімія                                                                      |         | 1,5       | 1,5    | 2        | 2       |
| Фізична культура                                                           |         | 3         | 3      | 3        | 3       |
| Захист України                                                             |         | 2         | 2      | 2        | 2       |
| Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика,                               | Інформ. | 1,5       | 1,5    | 1,5      | 1,5     |

|                                                                                                                                                           |         |             |             |             |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| Технології,<br>Мистецтво)                                                                                                                                 | Технол. | 1,5         | 1,5         | 1,5         | 1,5       |
| <b>Усього</b>                                                                                                                                             |         | <b>35,5</b> | <b>35,5</b> | <b>34,5</b> | <b>34</b> |
| <b>Додаткові години на<br/>профільні предмети,<br/>окремі базові предмети,<br/>спеціальні курси,<br/>факультативні курси та<br/>індивідуальні заняття</b> |         | <b>1</b>    | <b>1</b>    | <b>1</b>    | <b>1</b>  |
| Українознавство                                                                                                                                           |         | 1           | 1           | 1           | 1         |
|                                                                                                                                                           |         |             |             |             |           |
|                                                                                                                                                           |         |             |             |             |           |
|                                                                                                                                                           |         |             |             |             |           |
|                                                                                                                                                           |         |             |             |             |           |
| <b>Разом</b>                                                                                                                                              |         | <b>36,5</b> | <b>36,5</b> | <b>35,5</b> | <b>35</b> |
| <b>Гранично допустиме<br/>тижневе навантаження<br/>на учня</b>                                                                                            |         | <b>33</b>   | <b>33</b>   | <b>33</b>   | <b>33</b> |
| <b>Всього фінансується (без<br/>урахування поділу класу на<br/>групи)</b>                                                                                 |         | <b>38</b>   | <b>38</b>   | <b>38</b>   | <b>38</b> |
| <b>Вакансія</b>                                                                                                                                           |         | <b>1,5</b>  | <b>1,5</b>  | <b>2,5</b>  | <b>3</b>  |

\*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

#### **4.5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів, логічна послідовність їх вивчення**

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм використано із в *таблиці 4* Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

У рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Типова освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

#### **4.6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості ОСВІТИ.**

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, Інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329 (zareestrowano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 року за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 року № 1222.

#### **4.7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти**

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти.

#### **4.8. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти**

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 року за № 566/19304) , Державного стандарту повної загальної середньої освіти (постанова КМУ від 23.09.2020 № 898 із змінами);

Оцінювання у 10–11 класах здійснюється за 12-бальною шкалою., поєднуються формувальне та підсумкове оцінювання. Метою такого оцінювання є не лише контроль знань, а й відстеження динаміки розвитку компетентностей, готовності до подальшої освіти та професійної діяльності.

Види оцінювання

1. Формувальне оцінювання
  - застосовується на всіх етапах навчання;
  - має описовий характер (зворотний зв'язок, коментарі, поради для покращення);
  - використовується для підтримки індивідуальної освітньої траєкторії.
2. Поточне оцінювання
  - здійснюється через усні та письмові відповіді, практичні й творчі роботи, участь у проєктах;
  - фіксується у класному журналі.
3. Тематичне оцінювання
  - відображає рівень засвоєння навчального матеріалу за тему/розділ;
  - проводиться у формі контрольних робіт, тестів, проєктів, колективних або індивідуальних завдань.
4. Семестрове оцінювання
  - виставляється на підставі результатів тематичних оцінювань та інших видів діяльності;
  - має підсумковий характер, але враховує динаміку навчальних досягнень.
5. Річне оцінювання
  - визначається на основі семестрових оцінок;
  - фіксується у класному журналі та в документах про освіту.
6. Державна підсумкова атестація (ДПА)
  - проводиться відповідно до чинного порядку, затвердженого МОН;
  - є обов'язковою для здобуття повної загальної середньої освіти.

Особливості оцінювання за рівнями навчальних досягнень

- Початковий (1–3 бали): учень відтворює незначну частину матеріалу, виконує завдання з допомогою вчителя.
- Середній (4–6 балів): учень відтворює основний матеріал, виконує типові завдання, допускає помилки.

- Достатній (7–9 балів): учень володіє знаннями в межах навчальної програми, застосовує їх у стандартних ситуаціях, аргументує власні висновки.
- Високий (10–12 балів): учень глибоко і системно володіє матеріалом, творчо застосовує знання у нових ситуаціях, здатний до самостійних узагальнень і досліджень.

## РОЗДІЛ 5. Організація сімейного (домашнього) навчання та інклюзивної освіти у ліцеї

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти організовується відповідно до: Закону України «Про освіту»; Закону України «Про повну загальну середню освіту»; Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти (затверджене наказом МОН України від 12.01.2016 № 8, зі змінами); Положення ліцею про сімейну форму навчання (протокол №1 від 01.09.1922 р.), Статуту ліцею та внутрішніх локальних актів.

Сімейна (домашня) форма здобуття освіти — це індивідуальна форма, за якою здобувач освіти опановує освітню програму **поза закладом освіти**, самостійно або з допомогою батьків (законних представників), а заклад освіти здійснює оцінювання результатів навчання та видає документи про освіту державного зразка.

Батьки (законні представники) несуть повну відповідальність за організацію навчання дитини, її освітній результат та розвиток.

Для переходу на сімейну форму навчання батьки (законні представники) подають до ліцею заяву на ім'я директора та письмове зобов'язання забезпечити виконання дитиною освітньої програми. До заяви додаються документи: копія свідоцтва про народження (паспорта) учня, медична довідка та інші документи відповідно до чинного законодавства. Наказом директора визначається форма здобуття освіти та закріплюється відповідальний педагог за координацію роботи з учнем

Учні, які перебувають на сімейному навчанні, опановують освітню програму самостійно, відповідно до Державного стандарту. Ліцей забезпечує:

- консультації вчителів (за потреби);
- надання навчально-методичних матеріалів;
- доступ до електронних ресурсів;
- проведення контрольних заходів для перевірки результатів навчання.

### Оцінювання та атестація

- Поточне оцінювання здійснюється шляхом проведення співбесід, тестів, контрольних та практичних робіт.
- Семестрове та річне оцінювання проводиться у формі підсумкових контрольних робіт, усних та письмових заліків.
- Результати оцінювання фіксуються в електронному класному журналі та вносяться до документів про освіту.
- У разі невиконання учнем освітньої програми ліцей може рекомендувати батькам зміну форми здобуття освіти.

Учень на сімейній формі має право брати участь у позакласних, виховних, культурно-масових заходах ліцею. Батьки зобов'язані забезпечити умови для навчання та співпрацювати з педагогами ліцею. Ліцей здійснює контроль та облік результатів навчання учнів, які здобувають освіту за сімейною формою.

Для учнів, що навчаються за сімейною формою, складені навчальні програми на основі програм для відповідного класу (таблиці 9-11)

Таблиця 9

| ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН<br>НА 2026/2027 н.р. учня 3 класу класу,<br>ЩО НАВЧАЄТЬСЯ ЗА СІМЕЙНОЮ (ДОМАШНЬОЮ)<br>ФОРМОЮ |                                                        |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-------|
| Назва освітньої галузі                                                                                                     | Навчальний предмет / інтегрований курс                 | 3 кл. |
|                                                                                                                            | <i>Інваріантний складник</i>                           |       |
| Мовно-літературна                                                                                                          | Інтегрований курс "Українська мова. Навчання грамоти." |       |
|                                                                                                                            | Літературне читання                                    | 3,5   |
|                                                                                                                            | Українська мова.                                       | 3,5   |
|                                                                                                                            | Англійська мова                                        | 3     |
| Математична                                                                                                                | Математика                                             | 5     |
| Природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбереж.                                                            | Я досліджую світ                                       | 3     |
| Технологічна                                                                                                               | Дизайн і технології                                    | 1     |
| Інформатична                                                                                                               | Інформатика                                            | 1     |
| Мистецька                                                                                                                  | Образотворче мист.                                     | 1     |
|                                                                                                                            | Музичне мистецтво                                      | 1     |
| Фізкультурна                                                                                                               | Фізична культура                                       | 3     |
| Усього                                                                                                                     |                                                        | 25    |

|  |                                                                                                                                            |    |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|  | Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, індивідуальні заняття | 1  |
|  | Загальна кількість навчальних годин                                                                                                        | 26 |
|  | Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня                                                                             | 23 |

Таблиця 10

| ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН НА<br>2026/2027 н.р. учня 4 класу,<br>ЩО НАВЧАЄТЬСЯ ЗА СІМЕЙНОЮ (ДОМАШНЬОЮ<br>ФОРМОЮ |                                                        |       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-------|
| Назва освітньої галузі                                                                                              | Навчальний предмет / інтегрований курс                 | 4 кл. |
|                                                                                                                     | <i>Інваріантний складник</i>                           |       |
| Мовно-літературна                                                                                                   | Інтегрований курс "Українська мова. Навчання грамоти." |       |
|                                                                                                                     | Літературне читання                                    | 3,5   |
|                                                                                                                     | Українська мова.                                       | 3,5   |
|                                                                                                                     | Англійська мова                                        | 3     |
| Математична                                                                                                         | Математика                                             | 5     |

|                                                                                        |                                                                                                                                            |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Природнича,<br/>громадянська,<br/>історична,<br/>соціальна,<br/>здоров'язбереж.</b> | Я досліджую світ                                                                                                                           | 3         |
| <b>Технологічна</b>                                                                    | Дизайн і технології                                                                                                                        | 1         |
| <b>Інформатична</b>                                                                    | Інформатика                                                                                                                                | 1         |
| <b>Мистецька</b>                                                                       | Образотворче мист.                                                                                                                         | 1         |
|                                                                                        | Музичне мистецтво                                                                                                                          | 1         |
| <b>Фізкультурна</b>                                                                    | Фізична культура                                                                                                                           | 3         |
| <b>Усього</b>                                                                          |                                                                                                                                            | <b>25</b> |
|                                                                                        | Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, індивідуальні заняття | 1         |
|                                                                                        | Загальна кількість навчальних годин                                                                                                        | 26        |
|                                                                                        | Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня                                                                             | 23        |

Таблиця 11

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН НА 2026/2027 н.р.  
учнів 11-А класу,  
ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА СІМЕЙНОЮ (ДОМАШНЬОЮ) ФОРМОЮ**

|                 |                |                     |
|-----------------|----------------|---------------------|
| <b>Предмети</b> | <b>Клас</b>    | <b>11-А</b>         |
|                 | <b>Профіль</b> | <b>Укр<br/>мова</b> |

|                                                            |        |     |
|------------------------------------------------------------|--------|-----|
| <b>Базові предмети</b>                                     |        |     |
| <b>Українська мова</b>                                     | 2      | 2   |
| <b>Українська література</b>                               | 2      | 2   |
| <b>Зарубіжна література</b>                                | 1      | 1   |
| <b>Іноземна мова</b>                                       | 3      | 3   |
| <b>Історія України</b>                                     | 1,5    | 4   |
| <b>Всесвітня історія</b>                                   | 1      | 2   |
| <b>Громадянська освіта</b>                                 | 2      |     |
| <b>Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)</b> | 4      | 3   |
| <b>Біологія і екологія</b>                                 | 2      | 2   |
| <b>Географія</b>                                           | 5      | 1   |
| <b>Фізика</b>                                              | 2,5    | 3   |
| <b>Астрономія</b>                                          |        | 1   |
| <b>Хімія</b>                                               | 1,5    | 2   |
| <b>Фізична культура</b>                                    | 3      | 3   |
| <b>Захист України</b>                                      | 2      | 2   |
| <b>Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика,</b>        | Інформ | 1,5 |

|                                                                                                                                       |             |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-----------|
| Технології,<br>Мистецтво)                                                                                                             |             |           |
|                                                                                                                                       | Технол.     | 1,5       |
| <b>Усього</b>                                                                                                                         | <b>35,5</b> | <b>34</b> |
| <b>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</b> | <b>1</b>    | <b>1</b>  |
| Українознавство                                                                                                                       | 1           | 1         |
|                                                                                                                                       |             |           |
|                                                                                                                                       |             |           |
|                                                                                                                                       |             |           |
|                                                                                                                                       |             |           |
| <b>Разом</b>                                                                                                                          | <b>36,5</b> | <b>35</b> |
| <b>Гранично допустиме тижневе навантаження на учня</b>                                                                                | <b>33</b>   | <b>33</b> |
| <b>Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)</b>                                                                     | <b>38</b>   | <b>38</b> |
| <b>Вакансія</b>                                                                                                                       | <b>1,5</b>  | <b>3</b>  |

Для учнів, що навчаються за сімейною формою навчання, складені та затверджені відповідні графіки консультацій на кожен семестр.

Освітній процес для здобувачів освіти з **особливими освітніми потребами** організовується відповідно до навчальних планів закладу освіти, за якими навчаються всі учні відповідного класу. При цьому навчальні програми з окремих предметів підлягають адаптації та/або модифікації з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку, пізнавальних можливостей та освітніх потреб дитини. Забезпечується реалізація принципів інклюзивної освіти, створення сприятливого середовища для навчання, виховання і соціалізації, а також виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти.

Розподіл корекційних годин складено відповідно до висновків ІРЦ та коштів, які виділені на їх проведення:

Таблиця 12

Розподіл корекційно-розвиткових годин

| ПІБ                       | Загаль<br>на<br>к-сть | Кла<br>с | Р<br>М    | ЛФ<br>К   | СП<br>О   | К<br>Р    |
|---------------------------|-----------------------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Макарук Д.                | 9                     | 8        | 5         | 4         |           |           |
| Гордун В.                 | 14                    | 9        | 5         | 4         | 5         |           |
| Трофімук І.               | 14                    | 10       | 5         | 4         | 5         |           |
| Нінічук В.                | 14                    | 5        | 9         |           |           | 5         |
| Бляшук І.                 | 14                    | 4        | 7         |           |           | 7         |
| Полівода<br>М.            | 28                    | 3        | 14        | 7         |           | 7         |
| Михальчен<br>ко Н.        | 9                     | д/с      |           |           |           |           |
| <b>Загальна<br/>к-сть</b> |                       |          | <b>50</b> | <b>23</b> | <b>15</b> | <b>19</b> |

## РОЗДІЛ 6. ПЕРЕЛІК ПРОГРАМ

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в (Додаток 2). Тексти навчальних програм розміщено на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

## ДОДАТОК 2

**ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ І СТУПІНЬ**

| Предмет                                                | Програма                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 клас                                                 |                                                                                                                                                                                 |
| Інтегрований курс "Українська мова. Навчання грамоти." | <a href="#">Типова освітня програма для 1-2 класів розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22</a> |
| Математика                                             |                                                                                                                                                                                 |
| Англійська мова                                        |                                                                                                                                                                                 |
| Дизайн і технології                                    |                                                                                                                                                                                 |
| «Я досліджую світ»                                     |                                                                                                                                                                                 |
| «Мистецтво»                                            |                                                                                                                                                                                 |
| Фізична культура                                       |                                                                                                                                                                                 |
| 2 клас                                                 |                                                                                                                                                                                 |
| Українська мова                                        | <a href="#">Типова освітня програма для 1-2 класів розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22</a> |
| Математика                                             |                                                                                                                                                                                 |

|                     |                                                                                                                                                                                     |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Англійська мова     |                                                                                                                                                                                     |
| «Я досліджую світ»  |                                                                                                                                                                                     |
| «Мистецтво»         |                                                                                                                                                                                     |
| Фізична культура    |                                                                                                                                                                                     |
| Дизайн і технології |                                                                                                                                                                                     |
| Інформатика         |                                                                                                                                                                                     |
| 3 клас              |                                                                                                                                                                                     |
| Українська мова     | <a href="#"><u>Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3- 4 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22</u></a> |
| Математика          |                                                                                                                                                                                     |
| Англійська мова     |                                                                                                                                                                                     |
| «Я досліджую світ»  |                                                                                                                                                                                     |
| «Мистецтво»         |                                                                                                                                                                                     |
| Фізична культура    |                                                                                                                                                                                     |
| Інформатика         |                                                                                                                                                                                     |
| Дизайн і технології |                                                                                                                                                                                     |
| 4 клас              |                                                                                                                                                                                     |

|                     |                                                                                                                                                                     |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Українська мова     | <u>Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3- 4 клас. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22</u> |
| Математика          |                                                                                                                                                                     |
| Англійська мова     |                                                                                                                                                                     |
| «Я досліджую світ»  |                                                                                                                                                                     |
| «Мистецтво»         |                                                                                                                                                                     |
| Фізична культура    |                                                                                                                                                                     |
| Інформатика         |                                                                                                                                                                     |
| Дизайн і технології |                                                                                                                                                                     |

## II СТУПІНЬ

| Предмет               | Програма                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5-6 клас              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Українська мова       | <u>Моделна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</u>                                                                                                |
| Українська література | <u>Моделна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Овдійчук Л. М., Дячок С. О., Макаренко В. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2023 року No 1226)</u> |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Зарубіжна література                    | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 No 795)</u></a>                                                                                                           |
| Іноземна мова<br>(англ. мова)           | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В. ) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)</u></a>                                                                                                                                                                                                             |
| Математика                              | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти(автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</u></a>                                                                                                                                                                                                    |
| Географія                               | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 No 324)</u></a> |
| Інтегрований курс<br>«Пізнаємо природу» | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</u></a>                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Інтегрований курс<br>«Здоров'я, безпека<br>та добробут»                            | <a href="#">Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2022 року) (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)</a>                                                                                                                  |
| Етика* / Культура<br>добросусідства* /<br>Інші курси<br>морального<br>спрямування* | <a href="#">Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</a>                                                |
| Вступ до історії<br>України та<br>громадянської<br>освіти                          | <a href="#">Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</a> |
| Історія України.<br>Всесвітня історія (6<br>клас)                                  | <a href="#">Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</a>                          |
| Інформатика                                                                        | <a href="#">Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</a>                                                               |
| Технології                                                                         | <a href="#">Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</a>                                                |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Інтегрований курс<br>«Мистецтво» | <a href="#"><u>«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)</u></a>                                                                                                    |
| Фізична культура                 | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року No 1185</u></a>               |
| 7-8 класи                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Українська мова                  | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)</u></a><br><br><a href="#"><u>«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 No 883)</u></a> |
| Українська література            | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 No 883)</u></a>                                                 |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Алгебра              | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 No 143)</u></a>                                                  |
| Геометрія            | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 No 143)</u></a>                                                |
| Зарубіжна література | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2023 року No 1226)</u></a> |
| Англійська мова      | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No795)</u></a>                                                                                                                                            |
| Біологія             | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки</u></a>                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                   | <a href="#"><u>України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090</u></a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Географія         | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 No 324)</u></a> |
| Історія           | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року No 1001)</u></a>                                                                                                                                                                         |
| Всесвітня історія | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посулько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року No 1001)</u></a>                                                                                       |
| Технології        | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки</u></a>                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                               | <a href="#"><u>України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня No 1001)</u></a>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Здоров'я, безпека та добробут | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 88)</u></a> |
| Інформатика                   | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)</u></a>                                                                                                                                                                                |
| Фізична культура              | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року No 1185</u></a>                |
| Мистецтво                     | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 No 1090)</u></a>                                                                                           |
| Фізика                        | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001)</u></a>                                       |
| Хімія                         | <a href="#"><u>Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ</u></a>                                                                                                                                                                        |

|  |                                                                                   |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------|
|  | <a href="#"><u>Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575)</u></a> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------|

|                       |                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9 клас                |                                                                                                                                                                                                              |
| Українська мова       | <a href="#"><u>Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                                                               |
| Українська література | <a href="#"><u>Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                                                         |
| Математика            | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                     |
| Зарубіжна література  | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</u></a>               |
| Англійська мова       | <a href="#"><u>Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)</u></a> |
| Біологія              | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                                                            |
| Географія             | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</u></a>                          |
| Історія               | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 5-9 класи» наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</u></a>                     |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                   |                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Всесвітня історія | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 5-9 класи» наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</u></a>                                                               |
| Трудове навчання  | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                                                                                              |
| Основи здоров'я   | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи здоров'я. 5-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</u></a>                                                             |
| Інформатика       | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                                                                                                   |
| Фізична культура  | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</u></a>                                                              |
| Мистецтво         | <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a> <a href="#"><u>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів</u></a> |
| Фізика            | <a href="#"><u>«Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                                                                                                                                                                   |
| Хімія             | <a href="#"><u>Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)</u></a>                                                                                                                   |

|                      |                                                                                                                                             |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Основи правознавства | <a href="#">Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (автю Ремех Т. О., Пометун О. І.)</a> |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### ІІІ СТУПІНЬ

| Предмет               | Програма                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10-11 класи           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Українська мова       | <a href="#">Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту).10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)</a><br><a href="#">Програма "Українська мова. 10-11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям, профіль - українська філологія" / Мацько Л.І., Груба Т.Л., Семенов О.М., Симоненко Т.В. - К., 2017</a> |
| Українська література | <a href="#">Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)</a>                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Алгебра               | <a href="#">Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).</a>                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Геометрія             | <a href="#">Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).</a>                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Зарубіжна література  | <a href="#">Навчальна програма «Зарубіжна література. Рівень стандарту. 10-11 класи» (наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698)</a>                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Англійська мова       | <a href="#">Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту.</a>                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Біологія              | <a href="#">Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                     |                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     | <a href="#"><u>стандарту. (наказ МОН від 3 серпня 2022 року №698)</u></a>                                                                                                                                                 |
| Географія           | Навчальна програма «Географія. 10-11 класи».<br><a href="#"><u>Рівень стандарту. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)</u></a><br><a href="#"><u>Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)</u></a> |
| Хімія               | <a href="#"><u>Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)</u></a>                                                        |
| Фізика              | <a href="#"><u>Навчальна програма «Фізика 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В. М. (наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)</u></a>               |
| Астрономія          | <a href="#"><u>Навчальна програма «Астрономія 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Яцківа Я. Я. (наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)</u></a>            |
| Історія України     | <a href="#"><u>Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)</u></a><br>Рівень стандарту<br>Профільний рівень                                              |
| Всесвітня історія   | <a href="#"><u>Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)</u></a>                                                                                       |
| Громадянська освіта | <a href="#"><u>Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)</u></a>                                                                             |
| Мистецтво           | <a href="#"><u>Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти «Мистецтво.10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)</u></a>                                                    |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Захист України   | <a href="https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2023/13.09.2023/Navchalna.programa-2023.zakhyst.Ukrainy-10-11-standart.pdf">https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2023/13.09.2023/Navchalna.programa-2023.zakhyst.Ukrainy-10-11-standart.pdf</a> |
| Інформатика      | <a href="#">Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)</a>                                                                                                                                                                                                                    |
| Фізична культура | <a href="#">Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) (автори М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексєйчук)</a>                                                                                                                                                                        |
| Технології       | <a href="#">Технології. Навчальна програма для 10-11 класів. (Автор Терещук А.)</a>                                                                                                                                                                                                                                                           |

### ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАРІАТИВНОГО КОМПОНЕНТУ

| № з/п | Назва курсу                             | Науково-методичне забезпечення (програма)                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1     | Українознавство                         | <a href="#">Українознавство, 5–11 класи: навчальна програма з курсу за вибором «Українознавство» для закладів загальної середньої освіти України / авт.- укл.: А. Ціпко, Т. Бойко, С. Бойко, О. Газізова. Київ, 2020</a>                                                                                    |
| 2     | Цифрова та медіаграмотність             | <a href="https://docs.google.com/document/d/1-A-KffjXMHatXuujYCGBVy4_HP3n_CJ6/edit?usp=sharing&amp;oid=117145477553572401836&amp;rtpof=true&amp;sd=true">https://docs.google.com/document/d/1-A-KffjXMHatXuujYCGBVy4_HP3n_CJ6/edit?usp=sharing&amp;oid=117145477553572401836&amp;rtpof=true&amp;sd=true</a> |
| 3     | Вибрані питання шкільного курсу «Хімія» | <a href="#">Навчальна програма факультативного курсу «Вибрані питання шкільного курсу хімії» для учнів 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Пальцева І.В.).</a>                                                                                                                              |

|  |  |  |
|--|--|--|
|  |  |  |
|--|--|--|

## РОЗДІЛ 7. ДОШКІЛЬНИЙ ПІДРОЗДІЛ

### **Вступ**

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» дошкільний підрозділ Річицького ліцею у 2026/2027 навчальному році спрямовує

діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма дошкільного підрозділу Річицького ліцею на 2026/2027 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 33 від 12.01.2021р.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації дошкільним підрозділом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

### **Освітня програма визначає:**

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

### **Зміст освітньої програми передбачає:**

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання національно свідомих громадян країни;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

### **Мета і завдання освітньої програми:**

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в дошкільному підрозділі;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості,

доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;

- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах дошкільного підрозділу та сім'ї;
- забезпечення наступності між ланкою дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях безпеки життєдіяльності дітей ;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки внутрішньо переміщених сімей внаслідок воєнних дій;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільного підрозділу.

Організація освітнього процесу в дошкільному підрозділі у 2025/20256 навчальному році буде здійснюватися відповідно до власної концепції за пріоритетними напрямками:

- гуманітарний;
- фізкультурно-оздоровчий;
- впровадження інноваційних технологій в освітній процес

та буде спрямована на реалізацію таких завдань:

- створення умов для фізичного, духовного, психічного, та соціального благополуччя дітей;
- вдосконалення якості освітнього процесу шляхом системного аналізу та вирішення завдань формування національно-патріотичних цінностей особистості;
- сприяння підвищенню професійної майстерності педагогів шляхом самоосвіти та участі у різних формах методичної роботи;
- впровадження сучасних методів та інноваційних технологій в освітній процес та у взаємодії з родинами вихованців.

Педагоги дошкільного підрозділу забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

## **Розділ І**

### **Загальний обсяг навантаження та очікувані**

#### **результати навчання здобувачів освіти**

Освітній процес у дошкільному підрозділі здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованнями результатів набуття компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради (протокол №1 «29» серпня 2025 року) освітній процес у дошкільному підрозділі здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через освітню програму для дітей від 2 до 7 років «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

Мова навчання та виховання дітей українська.

У 2026/2027 навчальному році у дошкільному підрозділі функціонуватимуть такі групи:

II молодша «Сонечко» (від 3-х до 4-х років) – 5-денний робочий тиждень;  
 Середня «Квіточка» (від 4-х до 5-х років) – 5-денний робочий тиждень;  
 Старша «Ягідка» (від 5-х до 6-ти років) – 5-денний робочий тиждень.

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначеної освітньої програми та відповідно до Листа МОНУ від 28.08.2025 №1/17853-25 «Щодо організації дошкільної освіти дітей у 2025/2026 н.р.» загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

### **Розподіл групових фронтальних занять на тиждень**

у 2026/2027 навчальному році за очною формою навчання та 7.5 годинним перебуванням дітей у групах

(5-денний робочий тиждень) за програмою «Дитина»

| <b>Орієнтовні види діяльності за освітніми напрямками</b>                                                 | <b>Кількість занять на тиждень за віковими групами</b> |                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                                                                                           | різновікова (від 3 до 5 років)                         | старша (від 5 до 6 (7) років ) |
|                                                                                                           |                                                        |                                |
| Ознайомлення із соціумом                                                                                  | 1                                                      | 1                              |
| Ознайомлення з природним довкіллям                                                                        | 1                                                      | 1                              |
| Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна, художня література тощо) <sup>1</sup> | 5                                                      | 5                              |
| Сенсорний розвиток                                                                                        | -                                                      | -                              |
| Логіко-математичний розвиток                                                                              | 1                                                      | 1                              |
| Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування                                                     | 2                                                      | 2                              |
| Здоров'я та фізичний розвиток                                                                             | 2                                                      | 2                              |

|                                             |           |           |
|---------------------------------------------|-----------|-----------|
| <b>Загальна кількість занять на тиждень</b> | <b>12</b> | <b>12</b> |
|---------------------------------------------|-----------|-----------|

**Примітки:**

1. Заняття з фізкультури проводяться на прогулянці.

**Розділ II**

**Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямків, логічна послідовність їх вивчення**

Зміст освітнього процесу в дошкільному підрозділі у 2025/2025 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

| <b>Освітній напрям</b> | <b>Зміст освітнього процесу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Особистість дитини     | <p><i>Передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;</li> <li>- виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.</li> </ul> |
| Дитина в соціумі       | <p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | <p>об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Дитина в природному довкіллі</p> | <p><i>Передбачає:</i></p> <p>сформованість початкових уявлень про сталі дії і поведінку, усвідомлення необхідності збереження ресурсів планети і особистої причетності до цього. Природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.</p> |
| <p>Мовлення дитини</p>              | <p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                          | <p>до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Дитина в світі мистецтва | <p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p> |
| Гра дитини               | <p><i>Передбачає:</i></p> <p>розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі | <p><i>Передбачає:</i></p> <p>сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.</p> |

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах, зазначених у розділі І.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у дошкільному підрозділі визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. *Інваріантна складова змісту* дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У дошкільному підрозділі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок освіти. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

### **Очікувані результати навчання здобувачів освіти**

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексною програмою, за якою здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми дошкільного віку.

Інструментарієм здійснення моніторингу є: діагностика готовності дітей дошкільного віку до навчання в школі. Проводить психолог в лютому місяці.

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми дошкільного віку, а також індивідуальну роботу.

## **Розділ III**

### **Форми організації освітнього процесу**

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма дошкільного підрозділу визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

В дошкільному підрозділі організовується очна форма навчання із застосуванням змішаного навчання. Діти в закладі перебувають 7.5 год (організацією дворазового харчування) з 8.30 до 16.00. за потреби застосовуються дистанційні форми роботи у вайбер групах, на блозі сайту, з використанням різноманітних інтернет-платформ та ресурсів. Під час дистанційної роботи графік у вихователів вільний.

Термін навчання. Навчальний рік у дошкільному підрозділі починається 1 вересня 2025 року і закінчується 31 травня 2026 року, оздоровчий період (під час якого освітня робота здійснюється відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України) – з 1 червня по 31 серпня 2026 року.

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, крім

фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності. Орієнтовні терміни проведення канікул:

- осінні – з 26 жовтня по 01 листопада 2026 року (9 днів);
- зимові – з 25 грудня 2026 року по 11 січня 2027 року (18 днів);
- весняні – з 22 березня по 28 березня 2027 року (9

днів).

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 4-го року життя. Тривалість занять становить:

- у II молодшій групі – 15 хвилин;
- у середній групі «Квіточка» – 20 хвилин
- у старшій групі «Ягідка» – 25 хвилин
- на заняття з фізичної культури додається по 10 хвилин до основної тривалості заняття в кожній групі

Тривалість перерв між заняттями становить не менш 10 хвилин. Скасування гранично допустимого навчального навантаження

Організація освітнього процесу дошкільного підрозділу базується на принципах особистісно орієнтованого, діяльнісного, інтегрованого, ігрового, компетентнісного підходів та враховувати фундаментальні теорії навчання та розвитку дітей дошкільного віку. Планування освітнього процесу здійснюється з огляду на потреби, інтереси та можливості дітей, а також відповідно до освітньої програми підрозділу, без жорсткого обмеження кількості чи тривалості занять. З метою збереження здоров'я дитини рекомендуємо запобігати перевантаженню вихованців при наданні додаткових освітніх послуг.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2026/2027 навчальному році педагогами підрозділу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організовуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується як у I-й, так і у II-й половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної діяльності та фізичного розвитку. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

У дошкільному підрозділі планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник ) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

Педагоги систематично здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять з фізичної культури;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться в усіх вікових групах.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу дошкільного підрозділу реалізуються в рамках:

- додатку до річного плану Річицького ліцею на 2026/2027 н.р.

За окремим планом у закладі організовується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

З метою забезпечення єдиних вимог і наступності сімейного і суспільного виховання, надання психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, підтримки різнобічного розвитку дітей, які виховуються в умовах сім'ї, дошкільним підрозділом організовано роботу консультативного центру.

Основні форми діяльності консультативного центру:

- організація лекторіїв, індивідуальних і групових консультацій для батьків або осіб, які їх замінюють;
- організація заочного консультування через листування, в телефонному режимі, через організацію роботи сайту .

Консультативний центр здійснює консультативну допомогу батькам або особам, які їх замінюють, із питань:

- соціалізації дітей дошкільного віку, які виховуються в сім'ях внутрішньо переміщених осіб;
- вікових, психофізіологічних особливості дітей;
- підтримка дітей та сімей в умовах воєнного стану;
- психологічної готовності до навчання у школі;
- профілактики відхилень у фізичному, психічному і соціальному розвитку дітей дошкільного віку, які виховуються в умовах сім'ї;
- організації ігрової діяльності;
- організації харчування дітей вдома;
- створення умов для загартування і оздоровлення;
- соціального захисту дітей із різних категорій сімей.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 3 до 6-7 років) проводиться підгрупами та індивідуально .

Організація психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, будується на основі інтеграції діяльності спеціалістів консультативного центру: вихователів, практичного психолога, медичного працівника.

## **Розділ IV**

### **Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

## **Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти**

*Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти:* постійне та послідовне підвищенні якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у дошкільному підрозділі.

*Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:*

1. Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у дошкільному підрозділі.
2. Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі та оцінка їх динаміки.
3. Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.
4. Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

## **Напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі**

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у дошкільному підрозділі визначаються за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в дошкільному підрозділі.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі є: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у дошкільному підрозділі схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

**Орієнтовні напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі**

| Напрямок оцінювання | Показники                                                                                                            | Методи збору інформації              | Термін проведення |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------|
| Освітнє середовище  | Забезпечення дошкільного підрозділу (спортивного, музичного залів, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку | Спостереження                        |                   |
|                     | Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку                             | Спостереження                        |                   |
|                     | Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам                                             | Спостереження, вивчення документації |                   |
|                     | Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників                                     | Спостереження, вивчення документації |                   |
|                     | Створення умов для дітей з особливими потребами                                                                      | Спостереження, вивчення документації |                   |
| Освітня діяльність  | Якість планування в дошкільному підрозділі                                                                           | Вивчення документації                |                   |

|                                 |                                                                           |                                             |  |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|--|
|                                 | Діяльність заступника по дошкільцю                                        | Опитування, вивчення документації           |  |
|                                 | Система внутрішнього моніторингу                                          | Вивчення документації                       |  |
|                                 | Організація та здійснення освітнього процесу в дошкільньому підрозділі    | Спостереження вивчення документації         |  |
|                                 | Рівень реалізації компетентнісного підходу                                | Спостереження оцінка, вивчення документації |  |
|                                 | Діяльність вихователів                                                    | Спостереження, вивчення документації        |  |
|                                 | Організація та здійснення методичної роботи                               | Вивчення документації                       |  |
|                                 | Співпраця з батьками вихованців                                           | Опитування, вивчення документації           |  |
| Результати освітньої діяльності | Рівень засвоєння вихованцями старших груп вимог БКДО за освітніми лініями | Спостереження                               |  |

### **Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в дошкільньому підрозділі**

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в дошкільньому підрозділі є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність підрозділу(ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
  - створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників

● **Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в дошкільному підрозділі**

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в дошкільному підрозділі визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

**Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі.
2. Підвищення якості освіти в дошкільному підрозділі на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до дошкільного підрозділу серед педагогічних працівників та батьків вихованців.